

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ**

Кафедра обліку, фінансів та готельно-ресторанної справи

Пояснювальна записка

до дипломної роботи магістра

на тему:

«Організація обліку та аналіз доходів від операційної діяльності ТОВ
«Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Виконав: студент
УІ курсу групи ОА-61
Спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
Назар ШНЯК

Науковий керівник
к.е.н., доцент
Надія КЛИМ

Рецензент
Завідувач корпусу готелю
Галина ДЗІК

м. Львів – 2025 рік

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ**

Інститут БММ
Кафедра обліку, фінансів та готельно-ресторанної справи
Освітній ступінь магістр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри обліку і аудиту

«20» 12 2025 року

**З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Шняку Назару Юрійовичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Організація обліку та аналіз доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

керівник роботи к.е.н., доцент Клим Н.М.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «04»09.2025 року №С-650

2. Термін подання студентом роботи 18.12.25 р.

3. Вихідні дані до роботи Законодавчі і нормативні акти з обліку і методики аналізу доходів від операційної діяльності, дані звітності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник», первинна документація ТОВ за темою роботи, підручники, наукові джерела за темою, фахові інтернет-видання тощо.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

1. Теоретико-методологічні основи обліку і аналізу доходів від операційної діяльності підприємства.

2. Сучасний стан обліку і оподаткування доходів від операційної діяльності забезпечення ефективного управління ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».

3. Аналіз доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».

Висновки до розділу 1, Висновки до розділу 2, Висновки до розділу 3. Висновки.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

1. Принципова схема організаційної структури конференц-готелю «Супутник»».

2. Кількісна структура номерного фонду конференц-готелю «Супутник».

3. Основні показники діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».

4. Рахунки для обліку доходів.

5. Відображення на рахунках обліку господарських операцій суб'єкта готельного бізнесу з отримання доходів від реалізації послуг з розміщення.

6. Інформаційна базу аналізу доходів підприємства.

7. Аналіз структури доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-

Супутник»». 8. Аналіз динаміки доходів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»». 9. Факторний вплив на аналізу доходи від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»». 10. Зразки конференц-пакетів та варіанти підвищення середнього чека.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 25.09.25 р.

Керівник роботи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вступ	25.09.25 р. – 08.10.25 р.	виконано
2.	Розділ 1	09.10.25 р. – 30.10.25 р.	виконано
3.	Розділ 2	31.10.25 р. – 13.11.25 р.	виконано
4.	Розділ 3	14.11.25 р. – 03.12.25 р.	виконано
5.	Висновки і пропозиції, оформлення дипломної роботи та списку використаних джерел	04.12.25 р. – 14.12.25 р.	виконано
6.	Перевірка на плагіат, здача дипломної роботи на кафедрі	15.12.25 р. - 18.12.25 р.	виконано

Студент

Керівник роботи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Анотація

У магістерській кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні, методологічні та практичні аспекти організації обліку та аналізу доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»». Розкрито економічну сутність доходів, класифікацію та особливості їх визнання згідно з національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

Проаналізовано чинну систему бухгалтерського обліку доходів на підприємстві, виявлено її переваги та недоліки. Особливу увагу приділено аналізу динаміки, структури та факторів, що впливають на зміну доходів від операційної діяльності. На основі отриманих результатів запропоновано напрями вдосконалення обліку доходів з метою прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Ключові слова: облік доходів, операційна діяльність, фінансовий результат, туристичне підприємство, аналіз доходів, ТОВ «Львів-Супутник».

Abstract

The master's thesis examines the theoretical, methodological, and practical aspects of accounting and analysis of operating income of business entities using the example of Lviv-Sputnik Travel Agency LLC. The economic essence of income, its classification, and the peculiarities of its recognition in accordance with national and international accounting standards are revealed.

The current system of accounting for income at the enterprise is analyzed, and its advantages and disadvantages are identified. Particular attention is paid to the analysis of the dynamics, structure, and factors influencing changes in income from operating activities. Based on the results obtained, directions for improving income accounting are proposed with the aim of making informed management decisions.

Keywords: income accounting, operating activities, financial results, tourism enterprise, income analysis, Lviv-Sputnik LLC.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. Теоретико-методологічні основи обліку і аналізу доходів від операційної діяльності підприємства	9
1.1. Економічна сутність доходів від операційної діяльності їх характеристика.	9
1.2. Економіко-правовий аналіз нормативної бази з обліку і оподаткування доходів від операційної діяльності.	19
Висновки до розділу I	23
РОЗДІЛ 2. Сучасний стан обліку і оподаткування доходів від операційної діяльності забезпечення ефективного управління ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»	24
2.1. Фінансово-економічна характеристика ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».	24
2.2. Практичні аспекти ведення обліку та оподаткування доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».	48
2.3. Пріоритетні напрями удосконалення обліку та оподаткування доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».	59
Висновки до розділу II.	65
РОЗДІЛ 3. Аналіз доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»	66
3.1. Методичні підходи до аналізу доходів від операційної діяльності підприємств.	66
3.2. Оцінка результатів аналізу доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».	72
3.3. Напрями оптимізації доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».	77
Висновки до розділу III	82
ВИСНОВКИ	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	87
ДОДАТКИ	91

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних умовах нестабільного зовнішнього середовища, динамічного розвитку економіки та зростаючої конкуренції важливого значення набуває питання ефективного управління доходами підприємства. Доходи від операційної діяльності є основним джерелом формування фінансового результату, що визначає платоспроможність, інвестиційну привабливість і загальну стабільність підприємства.

Для підприємств туристичної сфери, зокрема для таких, як ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник», що функціонують у постійно змінюваних ринкових умовах, вкрай важливо своєчасно і достовірно відображати доходи в обліку, здійснювати глибокий економічний аналіз їх структури, динаміки та впливу на фінансові результати. Туризм як галузь є чутливою до сезонних, політичних, економічних та соціальних факторів, що підвищує значущість якісної системи обліку й аналізу доходів.

Недосконалість або несвоєчасність інформації про доходи може призвести до неправильного прийняття управлінських рішень, втрати конкурентних переваг та фінансової нестабільності підприємства. Саме тому дослідження механізмів обліку та аналізу доходів з урахуванням специфіки туристичного бізнесу набуває особливої актуальності.

У цьому контексті, обраний напрям дослідження є своєчасним і важливим як у науковому, так і в практичному аспектах, адже дозволить надати рекомендації для удосконалення обліково-аналітичного механізму управління доходами підприємств сектору гостинності.

Мета магістерської роботи - дослідити теоретико-методологічні підходи обліку і аналізу доходів операційної діяльності готельного підприємства.

Для досягнення мети було поставлено такі **завдання**:

- визначити економічну природу доходів від операційної діяльності та надати їх характеристику;

- провести економіко-правовий аналіз нормативної бази з обліку і оподаткування доходів від операційної діяльності;
- дослідити фінансово-економічну характеристику ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»;
- розкрити практичні аспекти ведення обліку та оподаткування доходів від операційної діяльності конференц-готелю «Супутник»;
- дослідити основні шляхи удосконалення обліку та оподаткування доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»;
- сформулювати методичні підходи до аналізу доходів від операційної діяльності підприємства;
- здійснити оцінку результатів аналізу доходів від операційної діяльності готельного підприємства;
- розробити рекомендації по оптимізації доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».

Об'єктом дослідження для написання магістерської роботи виступає ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».

Предметом дослідження магістерської роботи є доходи від операційної діяльності готельного підприємства.

Методи дослідження: науково-теоретичний для дослідження сутності основних понять; аналіз і синтез - при аналізі існуючих теоретико-методологічних підходів і положень, графічно-табличний та статистичний методи для проведення аналізу доходів операційної діяльності, логічний – для того, щоб сформулювати висновки та надати пропозиції. При вивченні питання методики та організації бухгалтерського обліку і фінансової звітності використовувалися методи табличний, групування, порівняння.

Інформаційною базою дослідження стали:

- Закони та нормативні акти України, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, які стосуються обліку доходів і витрат;

- праці вітчизняних та зарубіжних науковців щодо обліку й аналізу доходів та витрат підприємства,
- ресурси мережі Інтернет;
- дані про специфіку діяльності та фінансова звітність ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»;
- висновки, отримані в процесі проведення дослідження під час написання цієї роботи, а також дані, зібрані під час проходження практик.

Практичне значення отриманих результатів полягає у застосуванні отриманих результатів дослідження в діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» щодо розробки рекомендацій з оптимізації системи управління витратами і доходами, а також удосконалення обліку витрат і доходів від операційної діяльності готельного підприємства. Застосування розроблених у дослідженні заходів сприятиме зростанню результативності діяльності підприємства та забезпечить можливість виявлення потенційних внутрішніх резервів для зменшення збитковості, спрямує діяльність організації на досягнення стійкого економічного розвитку та створення позитивного іміджу досліджуваного підприємства на ринку готельно-ресторанних послуг.

Окремі положення магістерської роботи були апробовані в наступних роботах:

1) Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін: VIII Всеукраїнської науково-практична конференція (30 жовтня 2025 р., м. Полтава) / Полтавський державний аграрний університет. Полтава: ПДАУ - опубліковано тези доповіді на тему: «Сучасні тренди в готельному маркетингу».

2) 77 -а науково-практична конференція здобувачів освіти НЛТУ України - тези доповіді на тему «Особливості організації обліку та аналіз доходів від операційної діяльності підприємств сфери послуг (на прикладі ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»).

РОЗДІЛ 1. Теоретико-методологічні основи обліку і аналізу доходів від операційної діяльності підприємства

1.1. Економічна сутність доходів від операційної діяльності їх характеристика

Одним із ключових теоретичних питань економічної науки є визначення поняття «доходи», яке залишалося предметом досліджень протягом усієї історії розвитку економічної думки. У загальному розумінні дохід як економічна категорія трактується як потік грошових або матеріальних надходжень за певний період часу. До його складових належать такі факторні елементи, як заробітна плата, прибуток, відсотки та рента. Обсяг отриманого доходу безпосередньо впливає на формування прибутку, що є основним показником фінансової ефективності діяльності підприємства.

Ключовими характеристиками економічної категорії «дохід» можемо виділити наступні: [16; 19; 30]

- дохід відображає економічний підсумок господарської діяльності підприємства за визначений період і служить основою для розрахунку чистого прибутку або збитку за певний період;
- процес формування доходу свідчить про надходження для підприємства певних економічних вигод, які сприяють зростанню його власного капіталу;
- дохід є результатом ефективного використання підприємством наявних економічних ресурсів, тобто факторів виробництва;
- цей показник демонструє рівень підприємницької активності організації в умовах ризику та економічної невизначеності;
- обсяг доходу формується враховуючи конкурентні переваги підприємства, які значною мірою залежать від його інноваційного потенціалу;

- процес отримання доходу тісно пов'язаний із ринковим становищем підприємства, зокрема його конкурентною чи монопольною позицією на окремому ринковому сегменті товарів і послуг.

При різноманітті наукових підходів, поняття «дохід» розглядалося у працях майже всіх економістів. Ця категорія стала об'єктом жвавих дискусій серед представників основних економічних шкіл та напрямів. Основні підходи до трактування сутності доходу сформовано на основі джерел: [41; 50; 51; 52] та узагальнено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1.

Тлумачення економічної суті категорії «дохід»

Економічна школа	Тлумачення сутності категорії «дохід»
Економічна теорія (У. Петті, А. Сміт, Ж.Б. Сей, Д. Рікардо) [51]	«Джерело вигоди виявлялося не тільки на стадії виробництва продукції у формі скорочення витрат, а й у процесі обміну товарами у формі збільшення обсягу продажів. Звідси впливало, що будь-яка суспільно корисна праця могла сприяти зростанню доходу. Адам Сміт висловлював такі думки щодо джерел доходів: «Заробітна плата, прибуток і земельна рента є трьома первісними джерелами будь-якого доходу, так само як і будь-якої мінової вартості. Усякий інший дохід в остаточному підсумку одержують з одного або іншого із цих джерел».
Неокласична школа Дж. Р. Хікс (John R. Hicks) [52]	«Дохід - це максимальна сума, яку людина може спожити протягом певного періоду часу, і при цьому залишитися настільки ж забезпеченою в кінці періоду, як і на його початку».
Школа суспільних фінансів (США) Г. Саймонс (Henry C. Simons) [50]	«Дохід - це алгебраїчна сума: ринкової вартості прав, реалізованих у споживанні, та зміни вартості майнових прав (активів) між початком і кінцем певного періоду»
Енциклопедичне визначення (загальноекономічний підхід) [41]	«Дохід - це чиста сума потоку грошових надходжень, отриманих особою або господарюючим суб'єктом за певний часовий період».

Поняття «дохід» є широко вживаним у економічній та обліковій практиці, використовується в різних контекстах, оскільки має багатозначний характер. Наприклад, загальний фінансово-обліковий підхід. За джерелом «Income Definition – Finance Dictionary/Glossariz»: «У фінансах дохід - це фінансовий приріст, отриманий підприємством або особою за певний період з різних джерел: зарплата, бізнес-прибуток, відсотки, дивіденди, оренда. У бізнес-контексті - це чистий прибуток після вирахування витрат» [42].

Наведемо широке визначення доходу з точки зору фінансів, яке узагальнює підходи фінансової науки, бухгалтерського обліку та управління: «Дохід - це загальна сума економічних вигід, отриманих суб'єктом господарювання або фізичною особою внаслідок здійснення господарської, інвестиційної чи фінансової діяльності протягом конкретного періоду, що проявляється у прирості активів або зменшенні зобов'язань, приводить до збільшення власного капіталу (окрім внесків власників), та відображає результати ефективності використання фінансових ресурсів» [2; 49].

Зважаючи на те, що дохід - це приплив грошових або матеріальних ресурсів, він забезпечує приріст капіталу та формує фінансовий результат діяльності. Він охоплює не лише виручку від продажів, а й відсоткові надходження, дивіденди, орендні платежі, курсові різниці, інші фінансові вигоди.

З позиції управління фінансами дохід виступає індикатором фінансової стійкості та прибутковості, який є основою формування фінансової стратегії підприємства, планування грошових потоків і визначення інвестиційних можливостей.

Методологічні основи формування інформації про доходи підприємства в системі бухгалтерського обліку, а також вимоги щодо її відображення у фінансовій звітності, визначені Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [2].

Даний стандарт регламентує загальні принципи визнання, оцінки та розкриття інформації щодо доходів від звичайної діяльності підприємства, у

тому числі реалізації продукції (товарів, робіт і послуг), а також інших операційних і неопераційних доходів.

Згідно з п. 5 НП(С)БО 15 «Дохід» (Міністерство фінансів України, 1999), дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу, за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена [2].

Таким чином, даний стандарт забезпечує єдність підходів до відображення доходів при формуванні фінансової звітності. Це сприяє формуванню достовірної та порівняльної облікової інформації для користувачів.

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО), англ. – IFRS, визначають дохід дещо інакше, ніж українські НП(С)БО. Основним стандартом, який регулює визнання та облік доходу, є МСБО (IFRS) 15 «Дохід від звичайної діяльності, отриманий від договорів з клієнтами».

МСБО 15 визначає дохід як: «Дохід - це відображення приросту економічних вигод протягом звітного періоду у виді збільшення активів або зменшення зобов'язань, що виникає в результаті виконання зобов'язань за договорами з клієнтами» [6].

Відповідно до вимог як національних, так і міжнародних стандартів, дохід трактується як приріст економічних вигід протягом звітного періоду або зменшення зобов'язань, що зумовлює збільшення власного капіталу підприємства за умови, що сума доходу може бути достовірно оцінено.

Доходи виступають зобов'язаннями, що виникають одночасно з витратами, понесеними для їх отримання, і саме вони сприяють зростанню власного капіталу підприємства. Якщо отриманих доходів достатньо лише для покриття понесених витрат, але не для збільшення капіталу, то прибуток не формується. Таким чином, не всі надходження активів визнаються доходами, і, відповідно, не кожен дохід веде до утворення прибутку.

Незважаючи на значну увагу з боку науковців, категорія доходу досі не має єдиного усталеного трактування в економічній літературі, нормативно-

правових актах і звітності підприємств та організацій. Систематизовані підходи до визнання доходів - обліковий, економічний та податковий узагальнено в таблиці 1.2. на основі джерел: [1; 4; 46]

Таблиця 1.2

Основні підходи до визначення доходів

Підхід (джерело)	Визначення	Умови визнання
Обліковий (НП(С)БО №15«Дохід»)	«Дохід - це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)» [4]	1) надходження активів чи зменшення зобов'язань; 2) збільшення власного капіталу
Економічний) (А. Загороднюк	«Дохід - грошові або матеріальні цінності, отримані від виробничої, комерційної, посередницької та іншої діяльності»[46]	1) грошові та матеріальні цінності; 2) отримано під час діяльності
Податковий (Податковий кодекс України)	«Доходи - це загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формі як на території України, її континентальному шельфі у виключній (морській) економічній зоні, так і за їх межами» [1]	1) загальна сума всіх коштів і майна отриманих у власність.

Згідно вимог НП(С)БО 15, для цілей бухгалтерського обліку доходи підлягають класифікації, залежно від видів діяльності (див. рис. 1.1.).

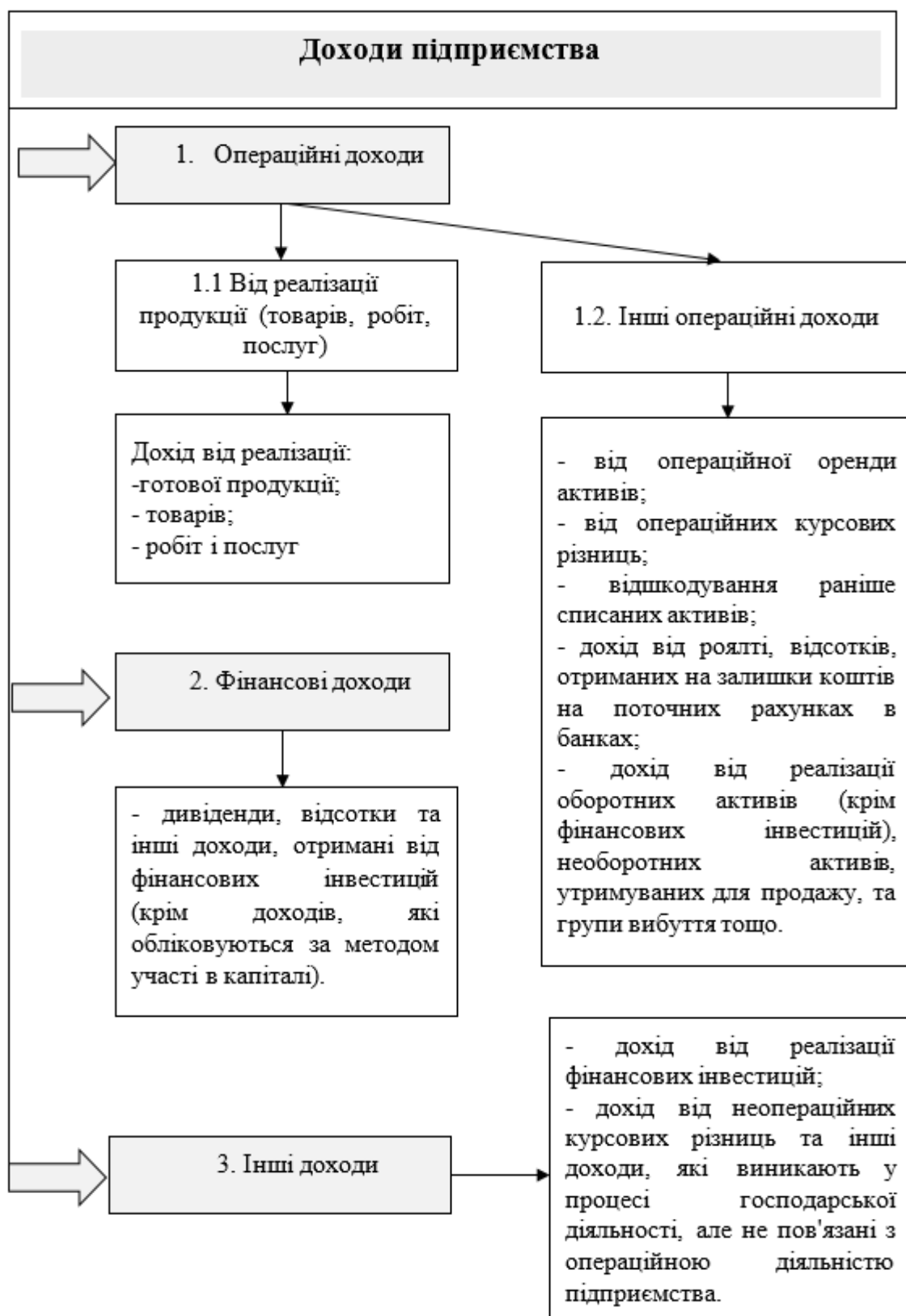

Рис. 1.1. Класифікація доходів за видами діяльності

Складено автором на основі джерела [2]

З метою прийняття оптимальних управлінських рішень і для управлінського обліку доходи класифікують за ознаками, наведеними на рис. 1.2.

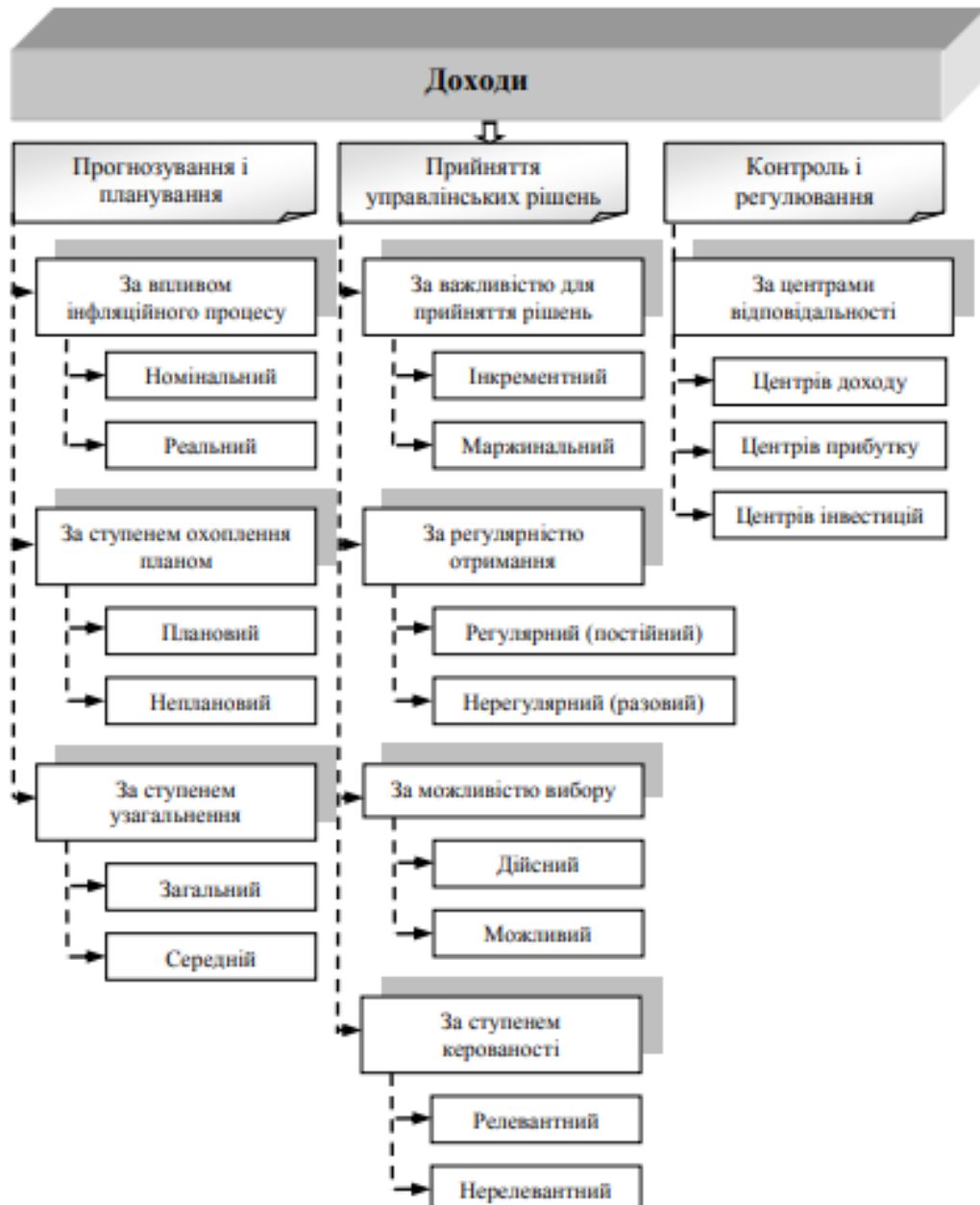

Рис. 1.2. Класифікація доходів в управлінському обліку [47]

У складі доходів підприємства основне місце займають доходи від операційної діяльності. Вони становлять ключову складову фінансово-господарської діяльності організації, що формує її прибутковість та фінансову стабільність. Операційна діяльність - це головна діяльність підприємства, що генерує дохід і не пов'язана з інвестиційними чи фінансовими операціями.

Доходи від операційної діяльності складаються із виручки від реалізації товарів (послуг). Вона є основним джерелом доходу підприємства.

Інші операційні доходи можуть включати: [48]

- доходи від надання додаткових послуг (страхування, трансфер, екскурсії);
- орендна плата (якщо активи здаються в оренду);
- доходи від роялті, операційної оренди, комісійних;
- інші надходження, пов'язані з основною діяльністю.

Доходи підприємств готельно-ресторанного сектору формуються за рахунок коштів, які отримано від гостей за надані послуги проживання, харчування, а також за користування додатковими послугами.

Характерними для доходів від операційної діяльності є такі ознаки: регулярність та повторюваність; безпосередній зв'язок з основною діяльністю підприємства; визначення розміру валового та чистого прибутку; головна роль у формуванні фінансових результатів підприємства.

Виручка (дохід) від реалізації продукції (товарів, робіт і послуг) визнається за наявності таких умов:[44]

- покупцеві передають вигоди та ризики, які пов'язані з правом власності на товар;
- підприємство не проводить управління та контроль за реалізованою продукцією;
- сума доходу (виручка) можна достовірно визначити;
- в результаті операції будуть збільшені економічні вигоди підприємства, а витрати можна достовірно визначити.

Дохід не буде визнаватися, якщо буде обмін продукцією (товарами, роботами, послугами), які схожі за призначенням з однаковою справедливою вартістю.

Дохід, отриманий від надання готельних послуг, буде визнаватися, залежно від ступеня завершеності операції на дату балансу, і за умов якщо результат може бути достовірно оцінений.

Операції з надання готельних послуг можна достовірно оцінити за наявності умов: [44]

- достовірна оцінка доходу;
- імовірність надходження економічної вигоди від надання послуг;
- достовірна оцінка ступеня завершення надання готельної послуги на дату балансу;
- достовірна оцінка витрат, здійснених для надання послуг.

Якщо послуги включають невизначену кількість дій (операцій) за певний період часу, то дохід розраховується рівномірним нарахуванням за цей період (крім випадків, коли інший метод точніше відображає ступінь завершення послуг) [26].

Якщо дохід (виручка) від надання послуг достовірно визначити не можна, то його відображають в бухгалтерському обліку в розмірі визначених витрат, які підлягають відшкодуванню.

Якщо дохід (виручка) від надання готельних послуг не можна достовірно оцінити, і не має імовірності відшкодування понесених витрат, то дохід не визнають, а витрати відносять до витрат звітного періоду. Якщо суму доходу буде достовірно оцінено, то дохід визнають за такою оцінкою [15].

Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) не коригують на величину пов'язаної з ним безнадійної та сумнівної дебіторської заборгованості. Суму цієї заборгованості визнають витратами підприємства згідно з НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість». Доходом визнають суму зобов'язання, яке не потрібно погашати [44].

Дохід в бухгалтерському обліку відображають у сумі справедливої вартості активів, які отримано. Якщо безоплатно отриманий актив забезпечує економічні вигоди впродовж кількох звітних періодів, то доходи визнають на постійній основі.

При відстроченні платежу може виникати різниця між номінальною сумою коштів, які можна отримати за продукцію (товари, роботи, послуги) та справедливою вартістю. Цю різницю визнають доходом у вигляді процентів [25].

Ефективне управління доходами підприємства від операційної діяльності передбачає не тільки їх облік, але й аналіз структури, динаміки та факторів, які на них впливають. Такий аналіз є основою для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень.

Алгоритм розрахунку чистого доходу підприємства наведено в таблиці 1.3. на основі джерел: [7; 11; 16]

Таблиця 1.3.

Порядок розрахунку чистого доходу

Підхід	Обліковий
Показник	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (ЧД)
Розрахунок	$ЧД = Д - ПДВ - АЗ - ІЗП - ІВ$
Складові	Д-дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); ПДВ-податок на додану вартість; АЗ-акцизний збір; ІЗП-інші збори або податки з обороту; ІВ-інші вирахування з доходу

Доходи підприємства виступають фінансовою основою його розвитку та дозволяють вирішувати такі завдання: [21]

- покривати поточні витрати, пов'язані із фінансово-господарською діяльністю підприємства;
- частину отриманих доходів спрямовується на сплату податків, за рахунок яких поповнюються державний, місцеві бюджети та позабюджетні фонди, що дозволяє підприємству виконувати свої фінансові зобов'язання перед державою.

- інша частина доходів формує прибуток, з якого створюються фонди для соціального та виробничого розвитку, що сприяє подальшому самофінансуванню підприємства.

Таким чином, доходи від операційної діяльності виступають ключовим індикатором ефективності функціонування підприємства, а їх правильне визнання, облік та аналіз є необхідною умовою забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

1.2. Економіко-правовий аналіз нормативної бази з обліку і оподаткування доходів від операційної діяльності

Бухгалтерський облік в Україні ведеться на основі нормативно-правових актів та потребує законодавчого регулювання. Регулювання бухгалтерського обліку проводять такі органи, як Кабінет Міністрів, міністерства, Національний банк, Державна податкова служба, органи Державної служби статистики та інші державні установи. Нормативні акти визначають не лише об'єкти обліку, а й порядок ведення рахунків та їх взаємозв'язок.

Система бухгалтерського обліку в Україні базується на міжнародно визнаних стандартах обліку та звітності. Основоположні принципи цих нормативних документів закріплено в Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». На підприємстві облік ведеться з моменту його державної реєстрації і до його офіційної ліквідації.

Методологічну основу обліку доходів становлять національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (НП(С)БО), зокрема: [3,4,6]

- НП(С)БО 15 «Дохід», який регламентує правила визнання, відображення та оцінки доходів у бухгалтерському обліку;
- НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», у якому визначається сутність доходів як економічної вигоди, що зумовлює зростання власного капіталу підприємства, крім внесків власників;

- Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 «Дохід від договорів з клієнтами» (IFRS 15) має важливе значення в обліку доходів, оскільки встановлює єдині принципи оцінки, визнання та відображення доходів у фінансовій звітності. Він призначений для того, щоб забезпечити достовірне відображення фінансових результатів діяльності підприємства шляхом правильного визнання доходу в момент, коли організація передає споживачу контроль над товарами або послугами.

На основі джерел [4; 6] зроблено порівняльну таблицю (див табл. 1.4.) НП(С)БО 15 і МСБО 15, щоб було наочно видно різницю в підходах до визначення доходу.

Таблиця 1.4.

Порівняльна характеристика НП(С)БО 15 і МСБО 15

Критерій порівняння	НП(С)БО 15 «Дохід»	МСФЗ (IFRS) 15 «Дохід від договорів з клієнтами»
1	2	3
Мета	Визначення порядку визнання та оцінки доходу в бухгалтерському обліку для підприємств України.	Встановлення єдиної моделі визнання доходу для всіх суб'єктів господарювання на міжнародному рівні.
Підхід до визнання доходу	Дохід визнається за фактом переходу ризиків і вигод від володіння продукцією або виконання послуг.	Дохід визнається у момент передавання контролю над товарами або послугами споживачу.
Модель визнання доходу	Не містить чіткої поетапної моделі.	Ґрунтується на п'ятиетапній моделі: 1) ідентифікація договору, 2) визначення зобов'язань, 3) встановлення ціни операції, 4) розподіл ціни, 5) визнання доходу.
Оцінка доходу	Залежить від суми отриманих чи очікуваних надходжень.	Ґрунтується на оцінці транзакційної ціни з урахуванням змінних складових (знижки, бонуси тощо).

Продовження таблиці 1.4.

Додаткові вимоги до розкриття інформації	Мінімальні, переважно описові.	Детальні вимоги до розкриття сутності договорів, зобов'язань та строків їх виконання.
Галузеве застосування	Застосовується переважно у межах національної системи обліку.	Має універсальний характер і використовується у міжнародній практиці.

Сформовано автором на основі джерел [4,6]

Із табл. 1.4. вбачається, що МСФЗ 15 забезпечує більш глибокий, детальний і прозорий підхід до визнання доходу, орієнтований на економічну сутність операцій, тоді як НП(С)БО 15 має спрощену структуру і зосереджується на факті передачі ризиків та вигод.

У сфері оподаткування доходів ключовим документом є Податковий кодекс України, який визначає: [1]

- склад доходів, що підлягають оподаткуванню;
- порядок обчислення податку на прибуток підприємства;
- принципи визнання доходів і витрат для оподаткування.

Об'єктом оподаткування, відповідно до Податкового кодексу, є прибуток, розрахований як різниця між доходами та витратами підприємства, які сформовані на підставі фінансової звітності з урахуванням податкових коригувань.

Облік доходів є складною складовою організації та функціонування виробничо-господарського механізму підприємств, що охоплюється системою бухгалтерського обліку. Процедури обліку доходів та їх розподілу мають бути чітко визначеними і зрозумілими.

Національні стандарти мають перевагу в тому, що акцентують на зростанні капіталу підприємства як результаті отриманого доходу, чітко відмежовуючи його від внесків засновників.

Основна різниця між міжнародними (МСФЗ) і національними стандартами (НП(С)БО) полягає в тому, що останні подають інформацію

більш стисло. У процесі розробки НП(С)БО не всі аспекти були повністю деталізовані, зокрема:

а) На відміну від МСФЗ, у НП(С)БО авансові платежі, передплата, надходження коштів від первинного розміщення цінних паперів та деякі інші операції не визнаються доходом.

б) НП(С)БО 15 «Дохід» не містить положень про визнання доходу після доставки продукції замовнику.

в) У національних стандартах момент передачі суттєвих ризиків і вигод від володіння активом потребує ретельного аналізу умов операції для впевненості у фактичній передачі цих ризиків.

г) Також, НП(С)БО 15 не врегульовує ситуацій, коли кошти за товари або послуги надходять до моменту фактичної доставки чи виконання зобов'язань.

У таблиці Додатку А наведено нормативно-правові акти, які регулюють процес обліку доходів від операційної діяльності підприємства.

Нормативно-правова база, що регулює порядок обліку доходів підприємства в Україні, є комплексною та багаторівневою. Вона охоплює як національні законодавчі акти, а також міжнародні стандарти, що забезпечує узгодженість облікових підходів із сучасними вимогами економічного середовища. Базовим документом виступає Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що регламентує загальні принципи організації обліку та вимоги до достовірності інформації про доходи. Механізм формування та відображення доходів на практиці визначається Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, основним з яких є НП(С)БО 15 «Дохід». Разом із Планом рахунків та Інструкцією щодо його застосування ці стандарти забезпечують єдину методологію визнання, оцінки та класифікації доходів.

Запровадження міжнародного стандарту IFRS 15 забезпечує гармонізацію підходів українських підприємств із глобальними вимогами для суб'єктів, які працюють на міжнародному ринку.

Висновки до розділу I

У Розділі 1 було розглянуто теоретико-методологічні основи обліку і аналізу доходів від операційної діяльності підприємства. Досліджено економічну сутність доходів від операційної діяльності, надано їх характеристику. Відповідно до НП(С)БО 15 «Дохід» та МСФЗ 15 «Дохід», термін «дохід» означає валове надходження економічних вигод протягом звітного періоду, що виникає в процесі звичайної діяльності підприємства. Якщо ці надходження призводять до збільшення власного капіталу, їх називають прибутком, а якщо до зменшення - збитком. Основним завданням в обліку доходів є визначення моменту їх визнання .

В ході дослідження визначено склад та характеристики доходів від операційної діяльності- основної групи доходів підприємства, що формує базу для отримання прибутку та є головним показником його фінансової стійкості. Проаналізовано особливості визнання доходів від реалізації продукції, робіт, послуг та інших операційних доходів, що базуються на принципах ймовірності отримання економічної вигоди та достовірної оцінки. Окрему увагу приділено специфіці визначення доходів у сфері послуг, зокрема у підприємствах готельно-ресторанного господарства, де важливим є момент визначення ступеня завершеності операцій.

Встановлено, що нормативно-правову базу обліку доходів включає Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Податковий кодекс України, План рахунків та міжнародні стандарти. Ці номативні документи утворюють цілісну систему, яка забезпечує прозорість та достовірність інформації про доходи підприємства. Водночас, досліджено наявні розбіжності між національними та міжнародними підходами щодо визнання доходів. Ці нюанси потребують підвищеної уваги з боку суб'єктів господарювання для забезпечення коректності при формуванні фінансових результатів.

РОЗДІЛ 2. Сучасний стан обліку і оподаткування доходів від операційної діяльності для забезпечення ефективного управління ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

2.1. Фінансово-економічна характеристика ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

ТОВ «ТУРИСТИЧНА ФІРМА «ЛЬВІВ-СУПУТНИК»» (код ЄДРПОУ 13811487) зареєстроване 06.04.2011 року відповідно до чинного законодавства України. Розташування Товариства 79060 м. Львів, вул. Княгині Ольги, 116.

«Товариство з обмеженою відповідальністю «Туристична фірма «Львів-Супутник»» є новим найменуванням Відкритого акціонерного товариства «Туристична фірма «Львів-Супутник»» відповідно до вимог Закону України «Про господарські товариства» (далі – конференц-готель «Супутник»).

Діяльність конференц-готелю «Супутник» регламентується Господарським Кодексом України, Цивільним Кодексом України, ЗУ «Про акціонерні товариства», Кодексом законів про працю України, та іншими локальними локальними правовими актами Товариства, прийнятими відповідно до Статуту.

Діяльність ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» регулюється ЗУ «Про товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю», Цивільним Кодексом України, Господарським Кодексом України, Кодексом законів про працю України, та іншими локальними локальними правовими актами Товариства, прийнятими відповідно до Статуту.

У своїй діяльності готель «Супутник» керується такими нормативними документами:

- Закон України «Про туризм»;
- ДСТУ 4269-2003 «Послуги туристичні. Класифікація готелів»;
- ДСТУ 4268-2003 «Послуги туристичні. Засоби розміщування.

Загальні вимоги»;

- ДСТУ 4527-2006 «Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення»;
- Інструкція про порядок ведення документообігу при наданні готельних послуг;
- Правила користування готелями та аналогічними засобами розміщення.

Місію конференц-готелю «Супутник» можемо сформулювати як: «надання проживання і додаткових послуг, задоволення потреби населення у відпочинку». Готельне підприємство створено для реалізації певних потреб споживачів та одержання прибутку.

Основні види діяльності конференц-готелю «Супутник» за КВЕД: [34]

Основний напрямок діяльності: 55.10 Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування.

Додаткові(ий) напрямки(ок) діяльності: [34]

77.11 Надання в оренду автомобілів і легкових автотранспортних засобів

56.10 Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування

55.30 Надання місць кемпінгами та стоянками для житлових автофургонів і причепів

56.21 Постачання готових страв для подій

86.23 Стоматологічна практика

79.11 Діяльність туристичних агентств

96.02 Надання послуг перукарнями та салонами краси

Більш детально напрямки діяльності даного підприємства наведені у Статуті товариства. Статутні документи відповідають вимогам Цивільного законодавства, та Господарського кодексу. Характеристику підприємства наведено на рис. 2.1. Додатку В.

Конференц-готель «Супутник» складається з двох великих підрозділів: готелю та ресторану, які між собою безпосередньо взаємопов'язані. Завдяки структурі управління можна розподілити повноваження і відповідальність працівників готелю. Організаційна структура управління готельним

підприємством складається з елементів, які взаємопов'язані, розвиваються та функціонують як єдине ціле.

В досліджуваному готельному підприємстві організаційна структура - лінійно-функціональна. У даному готелі функціональна організація кожного підрозділу підпорядковується головному лінійному керівнику. Вони реалізують свої рішення через Генерального директора або (в межах своєї компетенції) безпосередньо через керівників відповідних виконавчих служб.

Недоліки лінійно-функціональної структури у конференц-готелі «Супутник»:

- переважають зв'язки по вертикалі;
- на горизонтальному рівні відсутні взаємозв'язки і взаємодія між підрозділами готелю;
- віддалення шляхів комунікації і реалізації управлінського рішення;
- можливість дублювання управлінського функціоналу;
- виникнення протиріч між керівниками лінійних та функціональних підрозділів.

Організаційна структура у конференц-готелі «Супутник» забезпечує ритмічну роботу підприємства та стабільність системи управління. Організаційна структура також необхідна для чіткого розподілення прав та обов'язків між окремими підрозділами організації, визначення їхніх повноважень.

У досліджуваному готельному підприємстві діє демократичний стиль управління. Щотижня проводяться збори колективу, на яких обговорюються всі поточні проблеми та доводяться прийняті керівництвом рішення. Загалом в організації дуже комфортна атмосфера, оскільки колектив працює давно, як одна команда.

Принципову схему організаційної структури конференц-готелю «Супутник» наведено на рис. 2.2.

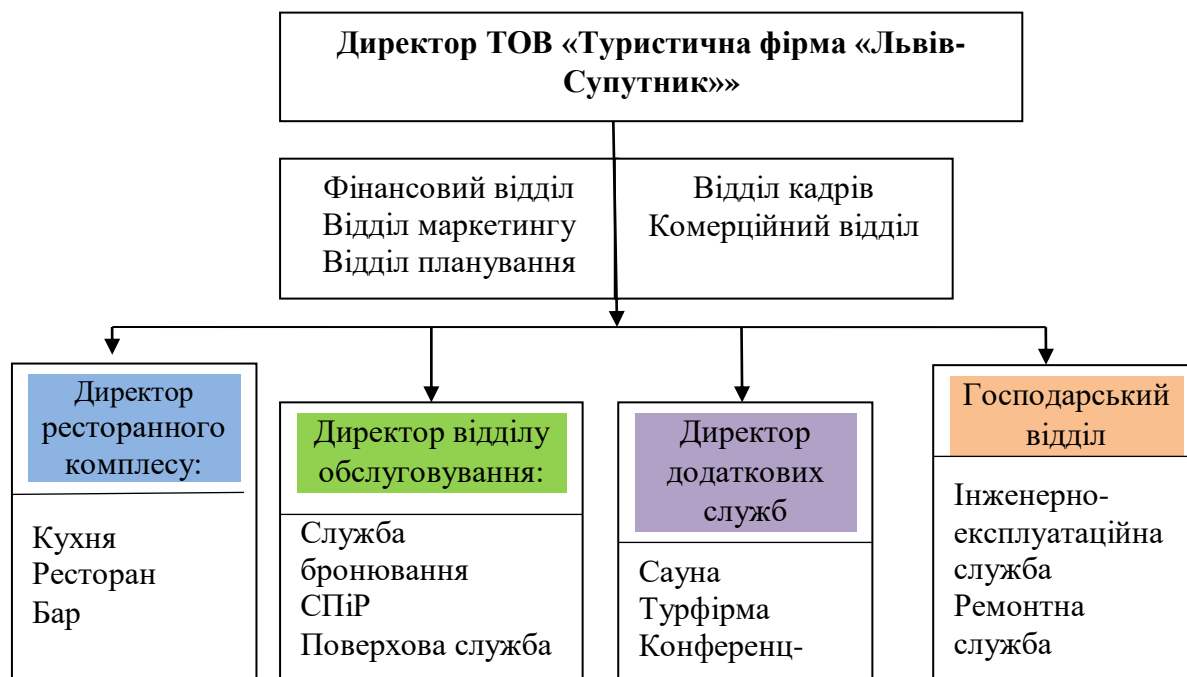

Рис. 2.2. Принципова схема організаційної структури конференц-готелю «Супутник»»

Організаційна структура конференц-готелю «Супутник» включає такі основні служби, як служба прийому та розміщення (СПіР), служба обслуговування номерів, служба громадського харчування, фінансова, комерційна, інженерно-технічна та експлуатаційна служби.

У готелі є допоміжні служби, які забезпечують функціонування основних та урізноманітнюють послуги готелю. Деякі з допоміжних послуг включають пральню, хімчистку та ремонтні майстерні. Платні послуги надають додаткові служби. Це персонал бізнес-центру, спортивно-оздоровчого центру, перукарні, салону краси та торгових кіосків.

Конференц - готель «Супутник» – це сучасний чотирьох зірковий комфортабельний готельний комплекс, який спеціалізується на проведенні ділових заходів. До послуг гостей готелю - 198 номерів, які розраховані на розміщення 392 особи. Номери готелю обладнано телефонним зв'язком, зручностями, телевізором, холодильником з міні-баром. У номерах підвищеної комфортності встановлено кондиціонери. Структуру номерного фонду

конференц-готелю «Супутник» охарактеризовано в табл. 2.1. та на рис. 2.3. [35]

Таблиця 2.1.

Структура номерного фонду готелю «Супутник»

Тип номера	Кількість номерів	
	одиниць	%
Апартамент	1	0,5
Люкс	13	7
Півлюкс	4	2,0
Бізнес-клас	44	22,0
Двомісний	125	63,0
Одномісний	11	5,5
Всього	198	100

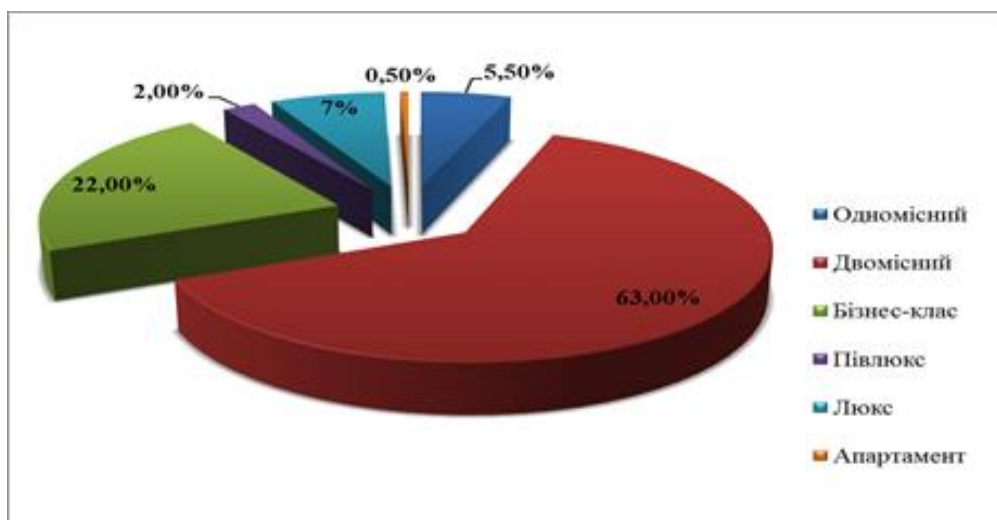

Рис. 2.3. Кількісна структура номерного фонду конференц-готелю «Супутник»

Оскільки ресторан конференц-готелю «Супутник» відкритого типу, то крім мешканців готелю там обслуговують інших відвідувачів, організовуючи святкові вечери, бенкети, весілля та інші заходи. Зали ресторану готелю «Супутник»: центральний, зал «Галичина», банкетний зал, VIP зал, VIP бар зображено в табл. 2.2. Додатку Д [34].

Для проведення ділових зустрічей гості можуть забронювати одну з п'яти конференц-залів. В залежності від побажань замовників, готельний комплекс запропонує, сурдо-переклад, усі види комп'ютерного обладнання тощо. Види конференц-залів охарактеризовано в табл. 2.3. Додатку Е [36].

До послуг гостей конференц-готель «Супутник» пропонує наступні додаткові послуги: у номері сейф, чищення взуття, салону краси, більярдної, ліфти, медпункту, стоматологічного залу, камери зберігання, пункту обміну валют і замовлення квитків (автобус, таксі, на літак, поїзд), прокат автомобілів, автостоянки, гаражу, концертного залу, бізнес-центру, факс, телефон, копіювального апарату, телевізори у номерах, ванні кімнати, додатковий посуд у номерах, тренажерного залу, спортивного залу, фітнес залу, сауни [36].

Конференц-готель «Супутник» має зручне розташування. Воно забезпечує швидкий доступ до центру старовинного міста Львова, аеропорту, залізничного вокзалу та автовокзалу. Поруч з готелем знаходяться великі торгові центри, розважальні заклади та міський аквапарк «Пляж» [37].

Процес виробництва готельних послуг у досліджуваному готелі визначається традиційним гостьовим циклом: прибуття – проживання – виїзд.

Що стосується послуг, то у досліджуваному готелі докладають зусиль для вдосконалення форм і методів обслуговування, а також для розширення та покращення асортименту послуг, які він пропонує.

Асортимент додаткових послуг у конференц-готелі «Супутник» наведено на рис. 2.4. [39]

Зручності у готелі Conference Hotel Suputnyk

[Переглянути наявність місць](#)

Найпопулярніші зручності

Автостоянка
 Безкоштовний Wi-Fi
 Трансфер до/з аеропорту
 Номери для некурців
 Ресторан

Фітнес-центр
 Бар

Домашні тварини

Розміщення з домашніми тваринами заборонено.

Їжа і напої

- Бар
- Ресторан

Інтернет

Безкоштовно! Бездротовий доступ до Інтернету надається на всій території готелю безкоштовно.

Парковка

Приватна автостоянка доступна на території готелю (попереднє резервування місця не потрібне) і коштує 25 UAH за день.

Оздоровчі послуги

- Фітнес-центр

Стійка реєстрації

- Банкомат на території готелю
- Камера зберігання багажу
- Цілодобова стійка реєстрації гостей

Послуги прибирання

- Прасування одягу
Оплачується окремо
- Пральня
Оплачується окремо

Послуги бізнес-центра

- Факс/ксерокопіювання
Оплачується окремо
- Конференц-зал/бенкетний зал
Оплачується окремо

Загальні

- Трансфер
- Трансфер з/до аеропорту (за додаткову плату)
- Послуги трансферу (за додаткову плату)
- Місця для куріння
- Кондиціонер
- Опалення
- Запаковані ланчі
- Сейф
- Ліфт
- Перукарня/Салон краси
- Номери/зручності для осіб з обмеженими фізичними можливостями
- Номери для некурців
- Обслуговування номерів

Мова спілкування

- Англійською
- Італійською
- Польською
- Російською
- Українською

Рис. 2.4. Сервіси у конференц-готелі «Супутник» [39]

Адреса: Індекс 79060 Вулиця Княгині Ольги / Княгині Ольги, Будинок 116

Телефон +38-032-264-58-22, +38-032-230-40-66 Факс

+38-032-224-44-21 Електрона пошта suputnyk@mail.lviv.ua

Веб сторінка <http://www.suputnyk.com.ua> [38]

Для проведення аналізу фінансового стану конференц-готелю «Супутник» джерелом інформації служить баланс і додатки до нього, статистичний звіт і звіт про фінансові результати. Фінансова звітність підприємства складається з системи показників, що відображають майновий і фінансовий стан на звітну дату та фінансові результати діяльності за звітний період (рік).

Основними фінансовими документами, які дозволяють здійснити фінансово-економічний аналіз «ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник» є баланс організації (форма №1); додатки до балансу Звіт про фінансові результати (форма № 2), Звіт про власний капітал (форма № 3), Звіт про рух грошових коштів (форма № 4), наведені у Додатках Ж-М.

Аналізуючи дані балансу підприємства (форма №1), наведеного в Додатку Ж можемо зробити висновок, що у конференц-готелі «Супутник» спостерігалось послаблення господарського потенціалу, на що вказує зменшення суми активів на 17,45%. Отже, обсяг активів, що перебувають у розпорядженні підприємства, зменшується. Скорочення активів є меншим, ніж дохід від реалізації товарів та послуг, свідчить про потребу у пошуку резервів для оптимізації структури поточних активів. У табл. 2.4. наведено горизонтальний аналіз активів «ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник».

Таблиця 2.4.

Горизонтальний аналіз активів «ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»

Показник	2021	2022	Абсол. відхил. 22/21	Відн. відхил. 22/21, %	2023	Абсол. Відхил. 23/22	Відн. відхил. 23/22, %	2024	Абсол. Відхил. 24/23	Відн. відхил. 24/23, %
Основні засоби	6153	6441	+288	+4,7	5961	-480	-7,5	3433	-2528	-42,4
Необоротні активи	6153	6441	+288	+4,7	5961	-480	-7,5	3433	-2528	-42,4
Оборотні активи	1702	3780	+2078	+122,1	1074	-2706	-71,6	3084	+2010	+187,2
Усього активів	7855	10221	+2366	+30,1	7035	-3186	-31,2	8508	+1473	+20,9

З табл. 2.4. вбачається, що загальна сума активів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» за 2021 рік становила 7 855 тис. грн, за 2024 рік - 8 508 тис. грн. За чотири роки відбулося загальне зростання активів на 653 тис. грн (8,3%), проте впродовж аналізованого періоду динаміка була нестабільною: у 2022 році активи зросли на 30,1%, у 2023 році різко скоротилися на 31,2%, у 2024 році знову зросли на 20,9%.

Такі коливання свідчать про нерівномірну господарську діяльність, що може бути наслідком впливу зовнішніх факторів (соціально-політична та економічна нестабільність в країні, туристичні обмеження, сезонність ринку тощо).

Необоротні активи мали тенденцію до скорочення: у 2021-2022 рр. спостерігалось незначне зростання на 4,7% (на 288 тис. грн), у 2023 році - зниження на 7,5%, а у 2024 році - суттєве скорочення на 42,4% (на 2 528 тис. грн). Це може свідчити про вибуття або продаж частини основних засобів, зниження обсягів інвестицій у необоротні активи або скорочення матеріально-технічної бази готельного підприємства (зокрема, офісних, транспортних чи туристичних засобів). Така тенденція може негативно вплинути на довгострокові можливості розвитку, адже зменшення основних засобів обмежує виробничо-операційний потенціал фірми.

За аналізований період оборотні активи демонстрували значні коливання, а саме: у 2022 році їх обсяг зріс на 122,1% (на 2 078 тис. грн), у 2023 році - зменшився на 71,6%, а у 2024 році - знову різко зріс на 187,2%.

Це свідчить про високу мінливість поточної діяльності, пов'язану з коливаннями обсягів реалізації готельних послуг, сезонністю попиту та, ймовірно, змінами у політиці управління оборотним капіталом (грошовими коштами, дебіторською заборгованістю, короткостроковими активами тощо).

Позитивним є те, що у 2024 році оборотні активи знову збільшилися, що може означати поживлення діяльності підприємства та зростання ліквідності.

На рис. 2.5. наведено динаміку активів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».

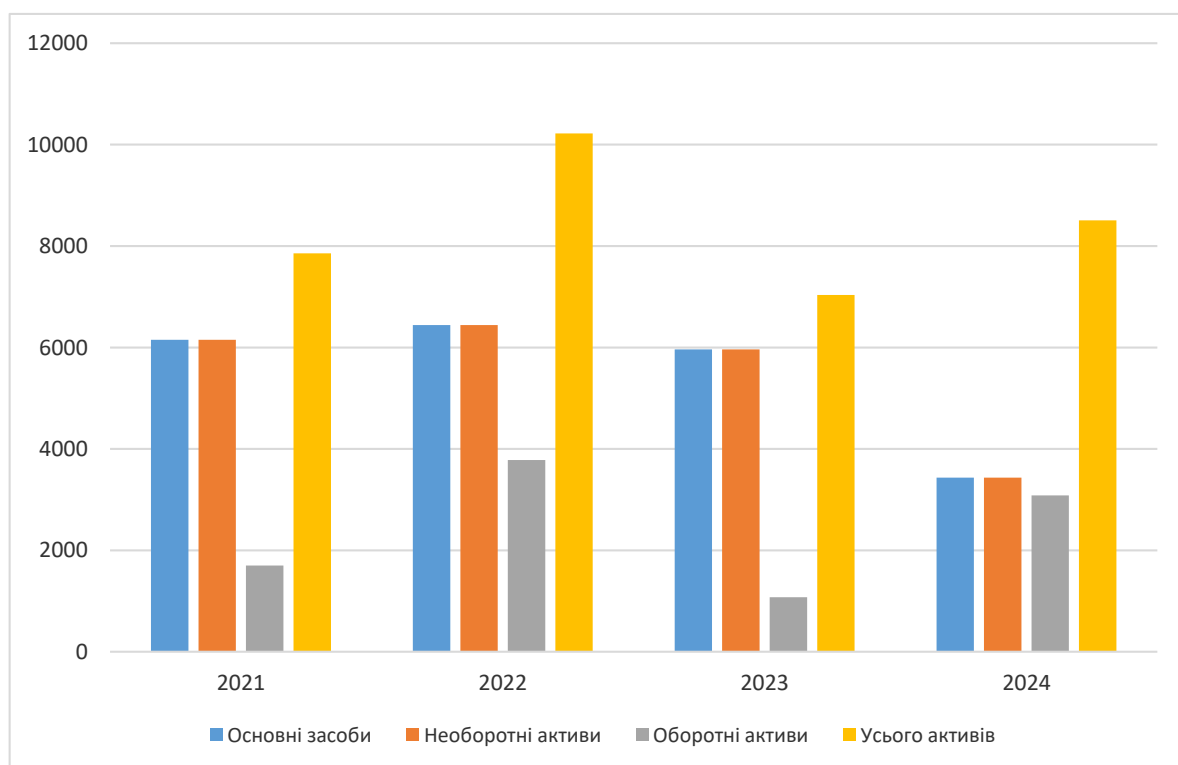

Рис. 2.5. Динаміка активів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

У табл. 2.5. проведено горизонтальний аналіз пасивів (джерел фінансування) конференц-готелю «Супутник».

Таблиця 2.5.

Горизонтальний аналіз пасивів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Показник	2021	2022	Абсол. відхил. 22/21	Відн. відхил. 22/21, %	2023	Абсол. відхи. 23/22	Відн. відхил. 23/22, %	2024	Абсол. відхил. 24/23	Відн. відхил. 24/23, %
Зареєстрований (пайовий) капітал	5385	5385	0	0	5385	0	0	5385	0	0
Додатковий капітал	8127	8127	0	0	8127	0	0	8127	0	0
Власний капітал	6490	7663	+1173	+18,1	5591	-2072	-27,0	5757	+166	+3,0
Довгострокові зобов'язання	0	0	0	-	0	0	-	0	0	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	791	1760	+969	+122,5	795	-965	-54,8	1801	+1006	+126,5
Короткострокові зобов'язання (усього)	1365	2558	+1193	+87,4	1444	-1114	-43,6	2751	+1307	+90,5
Баланс	7855	10221	+2366	+30,1	7035	-3186	-31,2	8508	+1473	+20,9

Як бачимо з табл. 2.5. у 2022 році власний капітал ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» зріс на 1173 тис. грн (18,1%), що свідчить про прибуткову діяльність або реінвестування прибутку. У 2023 році спостерігається значне зменшення власного капіталу - на 27% (-2072 тис. грн), можливо через збитки або покриття витрат за рахунок власних коштів. У 2024 році бачимо незначне зростання - на 3%, що свідчить про стабілізацію фінансового стану після попереднього спаду. Можемо зробити висновок, що власний капітал має коливання, але в довгостроковому періоді залишається основним джерелом фінансування.

Зареєстрований та додатковий капітал залишаються незмінними протягом 2021-2024 рр. Це означає, що структура власності та внески засновників не змінювались. Усі зміни у власному капіталі відбувалися через нерозподілений прибуток (збитки).

Протягом усіх років довгострокові зобов'язання відсутні (0 грн). Це свідчить про консервативну фінансову політику, тобто підприємство не користується довгостроковими кредитами чи позиками. З одного боку, це зменшує ризики неплатоспроможності; з іншого - обмежує інвестиційні можливості.

Короткострокові зобов'язання у 2022 році зросли майже в 1,9 раза (+87,4%), що може бути наслідком активізації діяльності та збільшення обсягів закупівель. У 2023 році спостерігається їхнє зменшення на 43,6%, що узгоджується зі спадом активів того року, а у 2024 році вони знову зросли на 90,5%, ймовірно, у зв'язку з відновленням операційної активності.

Можемо сказати, що ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» активно маневрує короткостроковими зобов'язаннями, що свідчить про гнучке управління поточними фінансами, але також підвищує ризики короткострокової заборгованості. Підприємство фінансує свою діяльність за рахунок власного та короткострокового капіталу. Довгострокові зобов'язання відсутні, отже, структура пасиву є мало диверсифікованою. Частка власного капіталу у загальних активах поступово зменшувалася, спостерігається

залежність від фінансування за рахунок короткострокових джерел фінансування.

На рис. 2.6. наведено динаміку джерел фінансування «ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник».

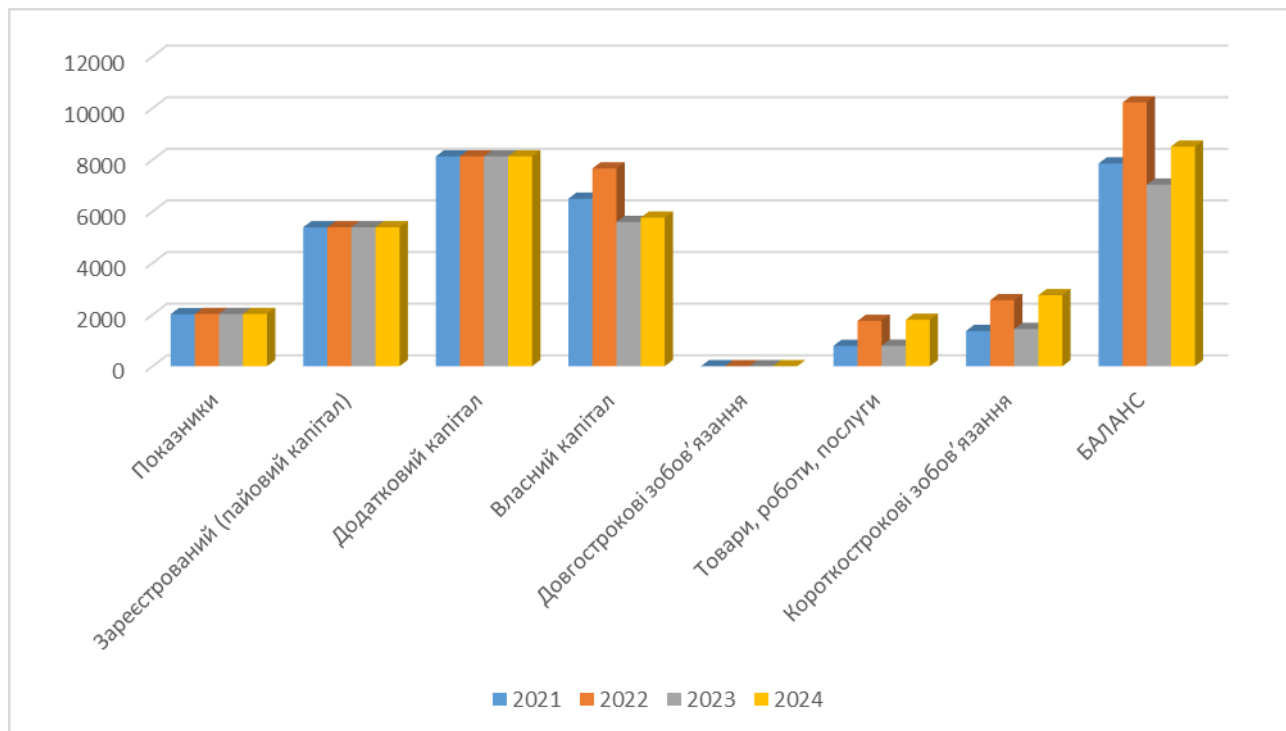

Рис. 2.6. Динаміка джерел фінансування ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Важливою частиною ресурсного потенціалу «ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник» є основні засоби. У табл. 2.6. наведено розрахунки показників стану і руху основних засобів (фондомісткість, фондоозброєність, коефіцієнт зносу).

Таблиця 2.6.

Оцінка стану та ефективності використання основних засобів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Показник	2021 р	2022 р	2023 р	2024 р
Залишкова вартість ОЗ (початок року)	6939	6153	6441	5961
Залишкова вартість ОЗ (кінець року)	6153	6441	5961	3433
Середня вартість ОЗ за рік	6546	6297	6201	4697
Первісна вартість ОЗ (кінець року)	24345	24693	24810	25308

Продовження таблиці 2.6.

Знос (кінець року)	18192	18252	18849	21875
Коефіцієнт зносу	0,747	0,739	0,760	0,864
Чистий дохід від реалізації	24712	34395	32414	40464
Фондомісткість	0,265	0,183	0,191	0,116
Фондовіддача грн.	3,78	5,46	5,23	8,61
Чисельність працівників, осіб	105	96	103	86
Фондоозброєність, тис. грн/особу	62,34	65,59	60,20	54,61

Як вбачається із табл. 2.6 аналіз основних показників стану і руху основних засобів вказує, що підприємство працює в умовах поступового старіння основних фондів та одночасного підвищення ефективності їх використання. Бачимо, що коефіцієнт зносу протягом 2021-2023 рр. тримався на високому рівні (74–76%), а у 2024 році різко зріс до 86,4%, що свідчить про критичне фізичне та моральне старіння активів. Залишкова вартість основних засобів щороку зменшувалася, особливо у 2024 році (42%), що показує інтенсивне вибуття чи списання необоротних активів.

Одночасно стабільно знижувався показник фондомісткості, а саме: з 0,265 у 2021 році до 0,116 у 2024 році, що вказує на значне покращення ефективності використання основних засобів. Тобто, для отримання одиниці доходу підприємство витрачало менше ресурсів. Таке зменшення значення фондомісткості зумовлюється не оновленням фондів, а за рахунок зростання доходу і скороченні вартості основних засобів.

Інший важливий показник – фондоозброєність. Спостерігається тенденція до зниження: з 62,34 тис. грн/особу у 2021 році до 54,61 тис. грн/особу у 2024 році. Це свідчить про те, що рівень забезпечення працівників технічними засобами погіршується, що призводить до зниження продуктивності праці.

Зважаючи на дані обставини ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник» для забезпечення стабільності та конкурентоспроможності доцільно: провести оновлення основних засобів; залучити інвестиції для заміни найбільш зношених елементів; підвищити технічне оснащення працівників;

контролювати інтенсивність вибуття та оптимізувати структуру основних засобів.

На рис. 2.7. наведено графічне зображення показників стану і руху основних засобів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник» за 2021 – 2024 рр.

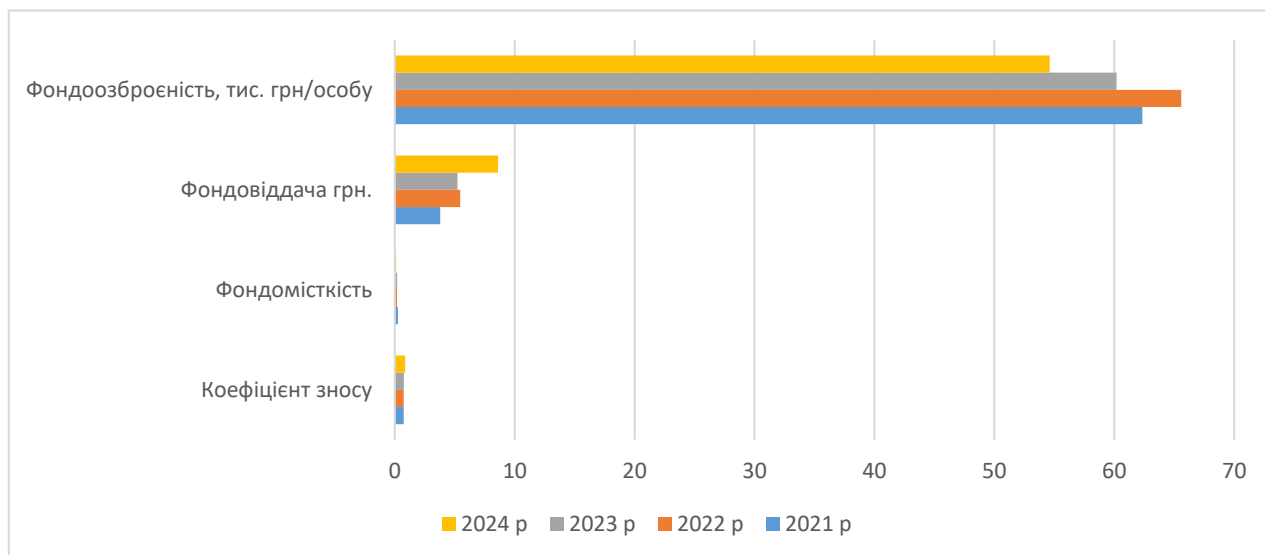

Рис. 2.7. Показники стану і руху основних засобів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Отримані результати демонструють суперечливу динаміку, а саме: з одного боку відбувається підвищення фондівіддачі та зменшення фондомісткості, що вказує на покращення ефективності використання основних засобів. Водночас бачимо ріст коефіцієнта зносу та зниження фондоозброєності, що вказує на погіршення технічного стану фондів. У довгостроковому періоді це може призвести до зниження продуктивності й потребуватиме додаткових інвестицій у модернізацію та оновлення матеріальної бази. Адміністрації ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» потрібно вжити заходів для підвищення технічного рівня матеріальної бази, забезпечивши підтримання працездатності основних засобів на належному рівні.

Проведемо аналіз оборотних коштів (оборотність, тривалість обороту). Дані розрахунків наведено в табл. 2.7.

Таблиця 2.7.

Аналіз стану та ефективності використання оборотних засобів ТОВ

«Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Рік	Середні оборотні активи, тис. грн	Виручка, тис. грн	Оборотність, рази	Тривалість обороту, дні
2021	1211	24712	20,41	17,9
2022	2741	34395	12,55	29,1
2023	2427	32414	13,35	27,3
2024	3074,5	32414	10,54	34,6

Як бачимо із табл. 2.7. середні оборотні кошти підприємства за період 2021-2024 років змінювались нестабільно, а саме у: 2021 році - 1211 тис. грн, 2022 році різко зросли до 2741 тис. грн, 2023 році зменшились до 2427 тис. грн, 2024 році знову збільшились до 3074,5 тис. грн. Ці значні коливання в обсягах оборотних активів, можуть бути пов'язані з фінансовою політикою підприємства, змінами у попиті на готельно-ресторанні послуги чи змінами в запасах і дебіторській заборгованості.

Із проведеного аналізу бачимо, що оборотність оборотних коштів мала нерівномірний характер. Падіння оборотності у 2022 і 2024 роках свідчить про збільшення оборотних коштів на 1 грн виручки, тобто менш ефективне їх використання.

Тривалість одного обороту (в днях) зростала з 17,9 днів у 2021 році до 34,6 днів у 2024 році. Тобто, оборотні кошти використовувались повільніше.

Таким чином, за 2021-2024 рр. ефективність використання оборотних коштів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» знизилась, а саме: у 2021 р. після високої оборотності та короткого циклу відбулося коливання показників та спостерігалася тенденція до подовження тривалості обороту та зниження оборотності до 2024 року.

Проведемо аналіз трудових ресурсів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник» (середньомісячна зарплата, продуктивність праці). Основні дані та розрахунки наведено в табл. 2.8.

Таблиця 2.8.

Аналіз ефективності використання кадрів ТОВ «Туристична фірма
«Львів-Супутник»»

Рік	Виручка, тис. грн	Витрати на оплату праці, тис. грн	Чисельність працівників, осіб	Продуктивність праці, тис.грн/ос	Середньомісячна зарплата, тис грн
2021	24712	6607	105	235,4	5,25
2022	34395	12057	96	358,3	10,46
2023	32414	8636	103	314,7	6,98
2024	40464	12499	86	470,5	12,11

Як бачимо із табл. 2.8. продуктивність праці має тенденцію до росту (з 235,4 тис. грн/ос у 2021 р. до 376,7 тис. грн/ос у 2024 р.). Це свідчить про ефективність використання трудових ресурсів.

За період, що аналізується спостерігаємо коливання середньомісячної зарплати (у 2021 році (5,25 тис. грн), зростання у 2022 році до 10,46 тис. грн, зниження у 2023 році (6,98 тис. грн) і збільшення у 2024 році (12,11 тис. грн)). Ця тенденція показує зростання витрат на оплату праці і зміну чисельності персоналу (оптимізація штату та підвищення ефективності роботи).

Проведемо аналіз фінансового стану та результатів діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»». Досліджуване готельне підприємство здійснює діяльність у сфері надання готельно-ресторанних та туристичних послуг, організації відпочинку. Підприємство працює на конкурентному ринку, де фінансові результати значною мірою залежать від сезонності попиту, економічної ситуації в країні та зовнішніх факторів (зокрема, безпекової ситуації). Крім зовнішніх умов, на фінансову стабільність готельного підприємства впливають і внутрішні чинники, такі як ефективність використання ресурсів, рівень операційних витрат, якість менеджменту та здатність підприємства адаптуватися до змін попиту. Важливу роль відіграє й структура наданих послуг, їх конкурентоспроможність та цінова політика. Ці фактори безпосередньо впливають на результати діяльності та фінансовий стан організації.

У таблиці 2.9. та на рис. 2.8. наведено динаміку фінансових результатів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» за 2021-2024 рр.

Таблиця 2.9.

Фінансові результати ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Показники	2021	2022	2023	2024
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	24712	34395	32144	40464
Валовий: прибуток (збиток)	13433	20174	17679	22286
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток)	563	(598)	(301)	166

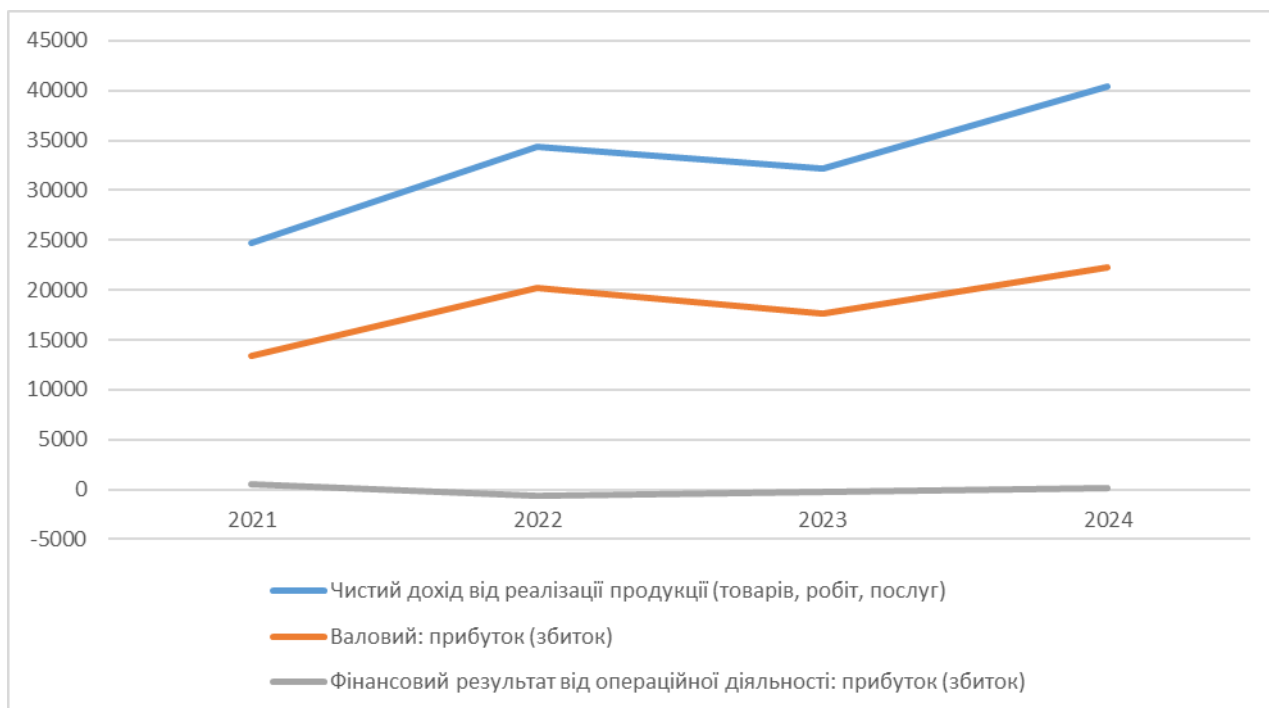

Рис. 2.8. Динаміка фінансових результатів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

За період 2021-2024 років ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» показує зростання виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та стабільно високий валовий прибуток. Цей факт свідчить про ефективність продажів та моніторинг собівартості продукції.

Водночас операційний прибуток був збитковим у 2022-2023 роках, що свідчить про необхідність оптимізації операційних витрат, а також підвищення ефективності управління основною діяльністю з метою для забезпечення стійкого і позитивного фінансового результату.

Аналіз результатів діяльності та фінансового стану організації є важливим моментом у прийнятті управлінських рішень. Вони спрямовані підвищення прибутковості в перспективі, виявлення причин недостатньої ефективності господарської діяльності та забезпечення фінансової стабільності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».

У таблиці 2.10. наведено абсолютні та відносні відхилення фінансових показників ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» за 2021 -2024 рр.

Таблиця 2.10.

Абсолютні та відносні відхилення фінансових показників ТОВ
«Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Показник	Період порівняння	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
Чистий дохід від реалізації	2022/2021	+9 683	+39,2 %
	2023/2022	-2 251	-6,5 %
	2024/2023	+8 320	+25,9 %
Валовий прибуток	2022/2021	+6 741	+50,2 %
	2023/2022	-2 495	-12,4 %
	2024/2023	+4 607	+26,1 %
Фінансовий результат від операційної діяльності	2022/2021	-1 161	-206 %*
	2023/2022	+297	-49,7 %*
	2024/2023	+467	-155 %*

За період 2021-2024 рр. ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» демонструє зростання доходів, хоча спостерігаються певні коливання. Найбільше зростання чистого доходу відбулося у 2022 році (+39,2%), незначне падіння у 2023 році (-6,5%), і відновлення у 2024 році (+25,9%).

Важким у фінансово-економічному плані для конференц-готелю «Супутник» виявився період 2022-2023 р.р. Війна негативно вплинула на діяльність підприємства. Вона спричинила економічну та політичну

нестабільність, загострила ризики доступу до харчових продуктів, призвела до зростання обсягу заборгованості, вплинула на зниження рівня продовольчої безпеки, призвела до скорочення кількості гостей, що призвело до зменшення грошових надходжень.

Для досліджуваного готельного підприємства справжнім викликом стали віялові відключення електроенергії. Адміністрацією прийнято рішення зменшення меню, щоб під час відключень електроенергії не було псування продуктів. Нововведеннями стало придбання генератора та кухонного приладдя, яке здатне зберігати їжу та напої у теплому стані. Комендантська година та повітряні тривоги скорочують кількість відвідувачів, відчувається нестача ділових туристів та сімейної аудиторії.

Основними споживачами готельних послуг в цей період стали іноземні гості, волонтери, журналісти, люди, пов'язані з мілітарі діяльністю в Україні. В середині 2023 р. почали зажіждати ділові туристи, але невеликими групами. Тобто, довоєнних обсягів споживання готельне підприємство так і не досягло. Значну часту прибутку для ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник» приносила організація різноманітних свят у ресторанному комплексі (весілля, бенкети, фуршети, кейтерінгове обслуговування).

Проведемо розрахунок основних фінансових коефіцієнтів, які характеризують фінансовий стан підприємства, користуючись бухгалтерською звітністю ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник» за 2021 р.- 2024 р. Отримані показники дадуть змогу оцінити динаміку платоспроможності, ліквідності, фінансової стійкості та ділової активності підприємства, а також виявити ключові тенденції, що впливають на результативність його діяльності. Окрім того основні фінансові коефіцієнти дозволять комплексно охарактеризувати фінансову стабільність досліджуваного готельного підприємства. Основні фінансові коефіцієнти, які характеризують фінансовий стан підприємства наведено в табл. 2.11.

Таблиця 2.11.

Основні фінансові коефіцієнти, які характеризують фінансовий стан підприємства

Коефіцієнт	2021		2022		2023		2024		Нормат. знач
	Поч. р.	Кін. р.	Поч. р.	Кін. р.	Поч. р.	Кін. р.	Поч. р.	Кін. р.	
1. Група коефіцієнтів ліквідності									
1.1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,08	0,26	0,26	0,83	0,83	0,05	0,05	0,11	0,2 – 0,3
1.2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,34	0,99	0,99	1,31	1,31	0,48	0,48	0,11	0,5 – 0,7
1.3. Коефіцієнт покриття	0,44	1,25	1,25	1,48	1,48	0,74	0,74	1,84	0,75-1
2. Група коефіцієнтів платоспроможності									
2.1. Коефіцієнт фінансової незалежності	0,79	0,83	0,83	0,75	0,75	0,79	0,79	0,68	>0,5
2.2. Коефіцієнт фінансової стійкості	0,79	0,83	0,83	0,75	0,75	0,79	0,79	0,68	0,7-0,9
2.3. Коефіцієнт фінансового левериджу	0,27	0,21	0,21	0,33	0,33	0,26	0,26	0,48	0-1
2.4. Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами	-1,26	0,20	0,20	0,32	0,32	-0,34	-0,34	0,45	>0,1
3. Група показників ділової активності									
3.1. Коефіцієнт оборотності оборотних активів	20,40		12,55		13,35		13,16		-
3.2. Коефіцієнт оборотності запасів	44,40		38,02		41,0		57,71		8-18
3.3. Тривалість обороту запасів, днів	8,1		9,5		8,8		6,2		45-80
3.4. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості:	87,01		97,30		114,13		114,14		-
3.5. Тривалість обороту дебіторської заборгованості, днів	4,1		3,7		3,1		3,1		8
3.6. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	12,54		11,15		11,53		14,0		9,42-9,55
3.7. Тривалість обороту кредиторської заборгованості, днів	28,7		32,3		31,2		25,7		8

Зауважимо, що ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» поступово зміцнило фінансову стійкість, хоча в 2023 році відбулося суттєве погіршення показника. На кінець 2024 року коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами становить 0,45, що вище нормативного рівня (0,1). Тобто, підприємство має достатній запас фінансової стабільності і може фінансувати поточну діяльність переважно за рахунок власних ресурсів.

Як бачимо із наведених розрахунків упродовж 2021-2024 рр. спостерігається зниження коефіцієнта оборотності оборотних активів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»», а саме: з 20,40 разів у 2021 р. до 13,16 разів у 2024 р. Це свідчить про зменшення швидкості обігу оборотних коштів і, відповідно, про зниження ефективності їх використання.

Найвищий рівень показника зафіксовано у 2021 році, що характеризує найефективніше використання оборотних активів. У 2022 році відбулося різке зниження оборотності, зумовлене значним збільшенням обсягу оборотних активів при менш динамічному зростанні виручки. Надалі, у 2023-2024 роках, коефіцієнт оборотності дещо стабілізувався, але залишився нижчим за початковий рівень.

Загалом, у 2021-2024 роках підприємство демонструє зниження ефективності використання оборотних активів, що може бути наслідком надлишкових запасів, зростання дебіторської заборгованості або уповільнення реалізації готельно-ресторанних послуг.

З наведених розрахунків вбачається, що за 2021-2024 рр. ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» демонструє загальну позитивну тенденцію до підвищення оборотності запасів. Незначне падіння у 2022 р. було тимчасовим і пов'язане з ростом середніх запасів. Найвищий показник зафіксовано у 2024 році (57,71 разів), що вказує на оптимізацію запасів і прискорення їх обігу.

За 2021-2024 рр. спостерігається загальна тенденція до скорочення тривалості обороту запасів, що свідчить про підвищення ефективності управління ними. У 2022 р. було тимчасове уповільнення обігу запасів, але у

2023-2024 рр. ефективність значно зросла. У 2024 році запаси перебувають у ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» в середньому лише 6,2 дні, що є дуже високим показником ефективності.

За аналізований період ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» демонструє позитивну тенденцію щодо ефективності використання дебіторської заборгованості. Коефіцієнт зростає з 87,01 до 114,14 разів, що свідчить про швидке надходження коштів і високу ліквідність дебіторської заборгованості.

З проведених розрахунків бачимо, що за 2021-2024 рр. підприємство показує зменшення тривалості обороту дебіторської заборгованості з 4,1 до 3,1 днів, що є дуже високим результатом ефективності управління дебіторськими коштами. Підприємство швидко отримує гроші від клієнтів, що дозволяє ефективно використовувати обігові кошти та зменшує фінансові ризики.

Проведені розрахунки свідчать, що у 2021-2024 рр. коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості коливається в межах 11,15-14,0 разів. У 2022 р. спостерігалось зниження швидкості розрахунків із постачальниками, проте в наступні роки показник поступово зростав, досягнувши у 2024 р. рівня 14,0. Це свідчить про покращення платоспроможності підприємства.

У ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» у 2021-2024 рр. тривалість обороту кредиторської заборгованості зменшилася з 28,7 до 25,7 днів. Після незначного збільшення показника у 2022-2023 рр., а у 2024 р. підприємство скоротило термін погашення зобов'язань перед постачальниками.

Як бачимо із наведених розрахунків у ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» рентабельність продажів позитивна лише у 2021 і 2024 рр., в 2022-2023 рр. збиткова. Для рентабельності активів аналогічна тенденція. Рентабельність власного капіталу мала найнижче негативне значення у 2022 р., але у 2024 р. спостерігається поступове відновлення прибутковості. Тобто, підприємство відновлює ефективність роботи після збиткових років.

У табл. 2.12. наведено узагальнені показники фінансово-господарської діяльності конференц-готелю «Супутник» за 2021 - 2024 рр.

Таблиця 2.12.

Загальні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Показники	Од. вим.	2021	2022	2023	2024
Чистий прибуток	тис.грн	462	(-598)	(-301)	166
Дохід (виручка від реалізації)	тис.грн	24712	34395	32414	40464
Собівартість реалізованої продукції	тис.грн	11279	14221	14735	18178
Середньорічна вартість активів	тис.грн	7757	9038	7442	7771,5
Середньорічна вартість оборотних активів	тис.грн	1211	2741	2427	3074,5
Середньорічний власний капітал	тис.грн	6259	7076,5	5741,5	5674
Фонд оплати праці	тис.грн	6607	12057	8636	12499
Середньооблікова чисельність працівників	осіб	105	96	103	86
Середньомісячна зарплата	тис грн	5,25	10,46	6,98	12,11
Продуктивність праці	тис.грн/ос	235,4	358,1	314,8	470,5
Фондовіддача	грн.	3,78	5,46	5,23	8,61
Фондомісткість	грн	0,26	0,18	0,19	0,12
Фондоозброєність	тис.грн	62,34	65,59	60,21	54,60
Коефіцієнт зносу	-	0,747	0,739	0,760	0,864
Оборотність оборотних засобів	рази	20,41	12,55	13,35	10,54
Тривалість обороту	дні	17,9	29,1	27,3	34,6
Рентабельність продаж	%	1,87	-1,74	-0,9	0,41
Рентабельність активів	%	5,96	-6,62	-4,04	2,14
Рентабельність власного капіталу	%	7,38	-8,45	-5,24	2,93
Рентабельність оборотних засобів	%	1,4	-21,8	-23,7	5,4
Рентабельність основних засобів	%	2,5	-9,5	-4,8	3,5

Дані таблиці 2.12. показують, що підприємство пережило кризовий період у 2022–2023 рр., що відобразилось у від’ємній рентабельності. У 2024 р. спостерігається відновлення прибутковості, хоча показники ще залишаються низькими. За аналізований період ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» більш ефективно використовує основні фонди та робочу силу, що спостерігаємо із зростанням показника продуктивності праці. Зростання фондівіддачі і зменшення фондоозброєності у 2024 р. свідчить про оптимізацію ресурсів та підвищення продуктивності. Ці тенденції можемо пояснити кризовою ситуацією в галузі, пов’язаною з війною в Україні, зменшенням платоспроможного попиту населення та скороченням туристичного потоку і обсягів споживання готельно-ресторанних послуг.

Щоб надати доцільні рекомендації такому підприємству розглянемо заходів, спрямованих на поліпшення фінансово-господарського стану:

- 1) покращення якості готельно-ресторанних послуг, зниження витрат (адміністративні, на збут);
- 2) розроблення (створення) нових видів послуг (продукції);
- 3) розширення ринків збуту, тобто надання послуг на нових ринках;
- 4) виробництво нових послуг та їх реалізація на нових ринках.

Зважаючи на кризову ситуацію в країні, у конференц-готелі «Супутник» слід вжити заходів, щоб покращити фінансово-економічне становище в майбутніх періодах, оскільки наявність прибутку є головним джерелом для фінансування інноваційних та інвестиційних проектів, стимулювання підвищення ефективності виробництва, формування централізованого грошового фонду, матеріального заохочення працівників.

Головним завданням керівництва досліджуваного готельного підприємства в умовах ринкової економіки є пошук шляхів прибуткової діяльності з мінімальними втратами та конфліктами, впровадження інноваційних рішень, які б принесли вигоду організації.

2.2. Практичні аспекти ведення обліку та оподаткування доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Основним видом діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» за КВЕД є: 55.10 Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування [34].

Доходи готелю від операційної діяльності можуть включати надходження від таких основних послуг: надання послуг із тимчасового розміщення (плата за проживання у номерах), послуги харчування (найчастіше сніданки); додаткових послуг: побутове обслуговування, додаткові зручності, послуги, передбачені безпосередньо у досліджуваному готелі (паркування, користування салоном краси тощо).

Важливо зазначити, що доходи від діяльності ресторанного комплексу при конференц-готелі «Супутник» класифікують за іншим КВЕД, а саме: 56.10 Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування. Це вважається додатковим напрямком діяльності [34]. Оскільки харчування є невід'ємною частиною пакету проживання, то дохід обліковується в рамках 55.10. Таким чином, основний операційний дохід ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» за КВЕД 55.10 – це дохід від надання послуг проживання та безпосереднь пов'язаних з ним готельних послуг.

Організація ведення бухгалтерського обліку на ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» вирішується власником підприємства, відповідно до законодавства (Закон України «Бухгалтерський облік та фінансова звітність» від 16.07.99 р. № 996-XIV) та установчих документів. Інші нормативні документи застосовуються у питаннях, в яких вони не суперечать зазначеним документам.

У конференц-готелі «Супутник» для узагальнення інформації ведуть бухгалтерський облік на рахунках керуючись Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій.

Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій служать первинні документи, у яких фіксуються факти здійснення господарських операцій. Інформація, яка міститься у первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку та у регістрах синтетичного та аналітичного обліку.

У конференц-готелі «Супутник» облік ведеться з дотриманням принципів, що забезпечують ефективну організацію облікової діяльності. Форми звітної та первинної документації створені для впорядкування і полегшення розрахунків з громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, яким надаються готельні послуги. Ці документи застосовуються для ведення первинного обліку в готелях, незалежно від форми їх власності.

Відповідно до Правил користування готелями та надання готельних послуг в Україні, встановлено порядок застосування та заповнення відповідних форм документів при здійсненні розрахунків із гостями й веденні первинного обліку.

Форми документів первинного обліку та суворої звітності є обов'язковими для всіх готелів, незалежно від їхньої належності чи форми власності, повинні відповідати встановленим технічним вимогам щодо виготовлення.

Відповідно до національних положень бухгалтерського обліку, Плану рахунків та інструкції щодо його застосування, для обліку доходів у конференц-готелі «Супутник» використовують рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності», які наведено на рисунку 2.9., складеного на підставі джерел [4, 50].

Рис. 2.9. Рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності»

У конференц-готелі «Супутник» доходи обліковуються за субрахунками рахунку 70 «Доходи від реалізації». Приклад наведено в табл. 2.13. [7,16,25].

Таблиця 2.13.

Облік доходів за субрахунками рахунку 70 «Доходи від реалізації»

Субрахунок	Назва субрахунку	Приклади операцій, що обліковуються на готельному підприємстві
701	Дохід від реалізації готової продукції	Цей субрахунок використовують для обліку доходу від власного виробництва кулінарної продукції, наприклад: страв, виготовлених у ресторані готелю, які продаються гостям або на замовлення (кейтеринг, банкетне обслуговування).
702	Дохід від реалізації товарів	Облік доходів від продажу товарів, які готель не виготовляє власними силами, наприклад: продаж сувенірів, косметичних наборів, напоїв, продукції мінібару (шоколад, вода, напої тощо).

Продовження таблиці 2.13.

703	Дохід від реалізації робіт і послуг	Основний субрахунок для готелю на якому ведеться облік доходів при наданні послуг харчування, проживання, оренди конференц-залу, хімчистки, прання і прасування білизни, паркування, послуг СПА та салонів краси, перевезень гостей, туристично-екскурсійних послуг тощо.
704	Вирахування з доходу	На цьому рахунку відображають бонуси, знижки, повернення коштів гостям, компенсації або коригування ціни за неякісні надані послуги.
706	Дохід від реалізації кінцевої продукції	Цей рахунок може застосовуватись, якщо у готелі виготовляють і реалізують певну кінцеву продукцію, наприклад: фасовані кулінарні вироби власного виробництва, які продають споживачам поза межами закладу.

Для готельного підприємства ключову роль у формуванні доходів відіграють субрахунки 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг», а також 701 «Дохід від реалізації готової продукції» та 702 «Дохід від реалізації товарів».

Саме субрахунок 703 є основним, оскільки через нього відображається дохід від основної діяльності - надання готельних послуг, до яких належать послуги проживання, харчування, організація дозвілля та інші супутні сервіси.

Субрахунки 701 і 702 використовують у випадках, коли ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» реалізує додаткову продукцію або товари (наприклад, сувеніри, супутні гастрономічні товари, продукцію власного виробництва), і тому вони відіграють допоміжну роль у структурі доходів.

Таким чином, основна частина доходу готельного підприємства концентрується на субрахунку 703, що забезпечує можливість формувати достовірну інформацію про результати операційної діяльності та ефективність основного бізнес-напряму.

Важливою складовою організації бухгалтерського обліку доходів у конференц-готелі «Супутник» є налагодження документообігу. У досліджуваному підприємстві спеціальних документів для обліку доходів не

має. Для цього використовують дані з обліку реалізації готової продукції, товарів, послуг, а також довідки бухгалтерії, банківські, касові документи та інші джерела.

Окрім того, важливо забезпечити своєчасне, повне та достовірне відображення інформації у цих документах, оскільки від якості організації документообігу залежить точність формування фінансових результатів досліджуваного підприємства.

Взаємозв'язок між синтетичним та аналітичним обліком за рахунком 70 «Доходи від реалізації» наведено на рисунку 2.10.

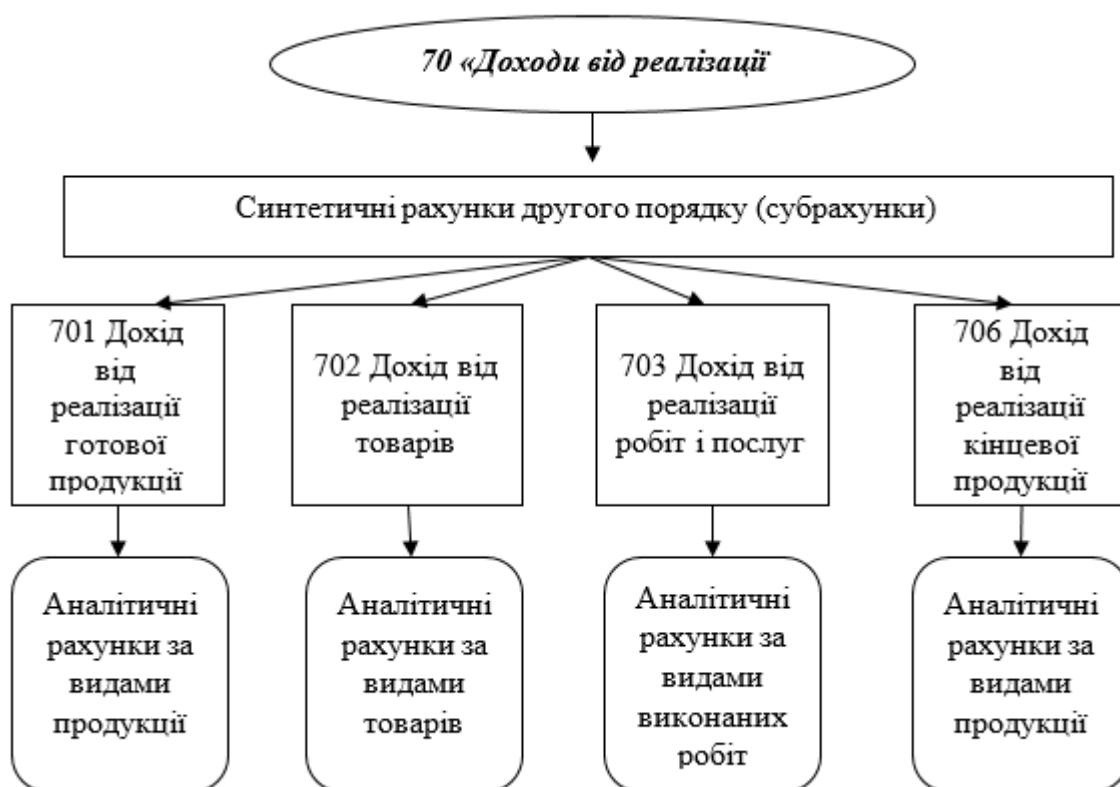

Рис. 2.10. Взаємозв'язок синтетичного та аналітичного обліку доходів від реалізації

Кожне підприємство для узагальнення інформації про доходи від операційної, фінансової, інвестиційної, надзвичайної діяльності використовує власний набір облікових реєстрів для врахування специфіки його роботи. Залежно від обраної форми обліку на підприємстві можуть застосовуватися різні реєстри (див. табл. 2.14.).

Таблиця 2.14.

Характеристика реєстрів обліку щодо відображення доходів

Форма обліку	Код реєстру	Назва реєстру	Рахунки
Журнальна	Журнал 6	Облік доходів і результатів діяльності	За кредитом рах 70, 71, 72, 73, 74, 75
Журнально-ордерна	Журнал-ордер 11		За кредитом рах 70
	Журнал-ордер 12	Доходи діяльності	За кредитом рах 70, 71, 72, 73, 74, 75

При узагальненні інформації про інші доходи від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» у звітному періоді, які не пов'язані з доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), призначено рахунок 71 «Інший операційний дохід».

До інших операційних доходів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» відносяться: суми штрафів і пені за порушення господарських договорів; доходи від реалізації інших оборотних активів (крім фінансових інвестицій); доходи від продажу іноземної валюти; доходи від операційної оренди активів; доходи від курсових різниць за операціями з іноземною валютою; доходи від списання кредиторської заборгованості зі спливом строку позовної давності; відшкодування раніше списаних активів (погашення безнадійних боргів); отримані гранти і субсидії; а також інші доходи, що виникають в операційній діяльності.

По кредиту рахунку 71 «Інший операційний дохід» відображається отримання доходу, а по дебету - суми непрямих податків і списання цих сум при закритті на рахунок 79 «Фінансові результати».

Згідно з Інструкцією щодо застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, у складі інших операційних доходів виділяють доходи від реалізації інших оборотних активів (окрім фінансових інвестицій), які обліковуються на субрахунку 712 «Дохід від реалізації інших оборотних активів» рахунку 71 «Інший операційний дохід».

На цьому субрахунку відображають доходи від реалізації оборотних активів, для яких характерні такі особливості: строк використання не перевищує одного року або одного операційного циклу; повне перенесення вартості на собівартість новоствореної продукції.

Слід зазначити, що при складанні Наказу «Про облікову політику» ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» враховано положення, що стосуються методології обліку доходів: принципи бухгалтерського обліку, на яких базується відображення інформації про доходи підприємства, методи нарахування та оцінки, а також аналітичні рахунки для ведення бухгалтерського обліку доходів.

Основною діяльністю конференц-готелю «Супутник» є надання послуг з розміщення, до яких належать послуги з обслуговування житлових номерів, харчування, із зберігання майна і багажу гостей, а також інші послуги, надані залежно від побажання туриста. Також готель, крім основних послуг, надає відвідувачам додаткові послуги: послуги перукарні, ремонт взуття, транспортне обслуговування, стоянка автомобілів та багато інших. Ці послуги обліковуються окремо від послуг номерного фонду. Для цього у складі рахунків обліку витрат, і у складі рахунків обліку доходів передбачено окремі субрахунки (або аналітичні рахунки) для кожного виду виробництва готельного продукту. Наприклад до рахунку 23 «Виробництво» можуть використовуватися такі субрахунки: 231 «Номерний фонд», 232 «Ресторан (їдальня, бар, кафе і т. Ін.)», 233 «Перукарня», 234 «Автостоянка», 235 «Пральня», та ін. .

У ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнають виходячи зі ступеня завершеності операції з надання готельних послуг на дату балансу (якщо результат цієї операції може бути достовірно оцінено).

Доходи від реалізації готелем послуг в основному складаються з доходів від:[47]

- надання послуг із проживання;

- реалізація послуг громадського харчування закладами, розташованими на території готелю;
- діяльності відділів із побутового обслуговування (хімчистка, прання, прасування);
- туристичних турів;
- пасажирських перевезень;
- інших послуг (SPA-послуг, телекомунікаційних, страхових тощо).

За звітній період на рахунках сьомого класу відображають інформацію про доходи та витрати підприємства, яка служить основою для складання проміжної фінансової звітності.

Для узагальнення інформації про дохід, який одержано від надання готельних послуг, використовують субрахунок 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг». До нього для обліку основних і додаткових послуг, які надає готель можуть відкриватися субрахунки другого порядку.

Облік доходів від реалізації ведеться на основі таких бухгалтерських документів: прибуткових касових ордерів; актів виконаних робіт (наданих послуг); рахунків-фактур; банківських виписок; товарно-транспортних накладних; накладних-вимог на відпуск матеріалів; розрахунків (довідок) бухгалтерії.

Дохід готелю визнається після фактичного надання послуг, тобто в момент виїзду гостя та оформлення готельного рахунку. У бухгалтерському обліку він відображається за кредитом субрахунку 703 у кореспонденції із субрахунком 361. Попередня оплата, отримана під час заїзду або до нього, обліковується по дебету рахунків 301 або 311 з кредитом 681, проте включається до складу доходів лише після повного надання відповідних послуг.

Аналітичний облік доходів доцільно вести за окремими видами послуг, що надаються готелем, зокрема: проживання, харчування, послуги пральні, автостоянки тощо.

Оскільки на ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» отримання доходу від надання готельних послуг має безперервний характер, кожен етап гостьового циклу робить суттєвий внесок у загальну суму доходу готелю ще до фактичного надходження коштів або визнання заборгованості гостей за отримані послуги. Тому при веденні бухгалтерського обліку важливо точно визначити момент, коли дохід від надання готельних послуг може бути визнаний.

Зосередження уваги на основних джерелах доходів (профіццентрах, центрах або зонах дохідності) готельного підприємства дає можливість об'єктивно оцінити як загальну структуру доходів, так і обсяги надходжень від надання додаткових послуг у системі бухгалтерського обліку.

Для ефективного управління у ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» розроблено внутрішню звітність, яка відображає доходи від реалізації готельних послуг, зокрема: звіт про фактичний обсяг послуг проживання, наданих готелем за добу; звіт про фактичний обсяг реалізованих готельних послуг у розрізі контрагентів за певний період; звіт про фактичний обсяг послуг з харчування, наданих за добу.

Наявність внутрішньої звітності надає керівництву необхідну інформацію для контролю обсягів реалізації послуг, здійснення аналізу ефективності роботи підрозділів та ефективного прийняття управлінських рішень. Крім того, такі звіти служать доповненням до бухгалтерської інформації, оскільки деталізують доходи за видами послуг та контрагентами. Це сприяє підвищенню прозорості та достовірності фінансових даних готельного підприємства.

В табл. 2.15., складеної на підставі джерел [7,16,49] розглянуто порядок відображення на рахунках обліку господарських операцій з отримання доходів від реалізації послуг з розміщення у ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».

Таблиця 2.15.

Відображення на рахунках обліку господарських операцій суб'єкта готельного бізнесу з отримання доходів від реалізації послуг з розміщення

Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1 Отримано попередню оплату за надання послуг з розміщення в номерах «стандарт»	30, 31	681	24000,0
2 Відображено податкові зобов'язання з ПДВ	6431	6415	4000,0
3 Виставлено рахунок споживаючу послуг з розміщення	361	70311	24000,0
4 Відображено податкові зобов'язання з ПДВ та туристичного збору	70311 7031	6431 6418	4000,00 240,00
5 Надано знижку на надані готельні послуги	704 704 704	361 6415 6418	2400,00 -400,00 -24,00
6 Відображено собівартість наданих у звітному періоді готельних послуг з розміщення у номерах «стандарт»	90311	2313	16000,00
7 Закрито розрахунки за отриманими авансами у сумі попередньої оплати	681	361	24000,00
8 Повернено кошти покупцю	361	31, 30	2400,00

У разі надання готельним підприємством знижок, акційних пропозицій в межах програми лояльності для постійних гостей, то сума такої знижки відображається на контрпасивному рахунку 704 «Вирахування з доходу». Цей рахунок зменшує загальний показник чистого доходу від реалізації послуг (номерного фонду).

Оскільки ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» надає своїм гостям широкий асортимент готельних послуг, це підкреслює комплексний характер готельного продукту та зумовлює необхідність розробки спеціальних підходів до визначення доходів такого суб'єкта.

Особливості обліку в готелі полягають у тому, що момент визнання доходу від надання готельної послуги може визначатися двома способами: або

по завершенню всього періоду найму номера, або щоденно. Це має велике значення, особливо коли період проживання охоплює кілька звітних періодів - наприклад, коли дата заїзду припадає на один звітний період, а дата виїзду - на інший. Обраний підхід повинен бути чітко зафіксований у наказі про облікову політику підприємства.

Згідно з першим варіантом, дохід визнається лише після завершення всього періоду проживання, оскільки вважається, що послуга повністю надана лише після закінчення найму готельного номера. У такому випадку факт надання послуги має бути підтверджений відповідними документами, оформленими під час виїзду гостя, що, як правило, відбувається в наступному звітному періоді.

Таким чином, на кінець звітного періоду факт надання готельної послуги може бути відсутнім, оскільки послуга ще не завершена. Тому дохід від реалізації готельних послуг визнається саме під час виїзду гостя.

Водночас щоденне нарахування виручки від готельних послуг потребує додаткових трудових і фінансових витрат - зокрема, це збільшує обсяг документообігу та витрати на оплату праці персоналу. За другим підходом виручка визнається щодня, протягом усього періоду проживання гостя.

Слід зауважити, що однакові готельні послуги можуть мати різний статус залежно від категорії суб'єктів готельного бізнесу: для одних вони є додатковими, а для інших - обов'язковими та включаються до загальної вартості проживання як складова основної готельної послуги. Так, у конференц-готелі «Супутник» до ціни розміщення входить проживання та сніданок. Всі інші послуги (крім тих, які надаються у готелі гостеві безкоштовно) сплачуються як додаткові за окремим договором. Уся інформація про асортимент додаткових послуг, місце їх реалізації та вартість гості готелю можуть дізнатися з інформаційних матеріалів, які розміщені у номері (в папці гостя) або на рецепції.

2.3. Пріоритетні напрями удосконалення обліку та оподаткування доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Операційна діяльність ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» є основним джерелом формування доходів підприємства, що включає надання комплексу готельних послуг: тимчасове розміщення, харчування, додаткові послуги (прання, трансфер, конференц-сервіс тощо). Ефективне ведення бухгалтерського обліку доходів від цієї основної діяльності має важливе значення для забезпечення прозорості, обґрунтованого податкового навантаження та достовірного формування фінансової звітності.

Сучасні готельні підприємства стикаються з низкою проблем в організації обліку доходів, серед яких: [19]

- недостатня деталізація доходів за видами послуг,
- складність у визначенні моменту визнання доходу (особливо при тривалому проживанні, яке охоплює кілька звітних періодів),
- нечітке розмежування основних і додаткових доходів,
- складність ведення обліку акційних знижок, програм лояльності, бронювань,
- неузгодженість між даними бухгалтерського та податкового обліку.

Удосконалення обліку доходів операційної діяльності готелю вимагає:

- застосування чіткої класифікації готельних послуг, що дозволяє деталізовано відображати доходи в облікових регістрах;
- стандартизацію моменту визнання доходу, з урахуванням особливості готельних послуг (за фактом виїзду або щоденно);
- оптимізацію документообігу - автоматизоване формування актів наданих послуг, рахунків, чеків тощо;
- розмежування доходів за центрами відповідальності (номерний фонд, ресторан, конференц-зала тощо);

- коригування облікової політики з урахуванням сучасних цифрових рішень у готельному обліку (наприклад, PMS-систем).

З метою вдосконалення оподаткування доходів готельного підприємства пропонується: уніфікувати підходи до визначення доходів у податковому та бухгалтерському обліку; використовувати окремі аналітичні рахунки для обліку податкових коригувань; контролювати правильність застосування ставок ПДВ до різних видів готельних послуг; розробити внутрішній регламент з оподаткування акцій, знижок та спеціальних пропозицій.

На досліджуваному підприємстві ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» використовується програмне забезпечення «1С: Підприємство 7.7», яке належить до попереднього покоління продуктів. Ця платформа має застарілий інтерфейс, що поступається в зручності та функціональності новішим рішенням, наприклад, MASTER бухгалтерія [51].

У конференц-готелі «Супутник» для автоматизації технологічних процесів впроваджено систему SERVIO. Це PMS-система - програмний інструмент, який дозволяє здійснити ефективну автоматизацію підприємств готельного бізнесу, а також перетворити структуру всіх підрозділів готелю в єдину інформаційну мережу. При інтеграції з іншими системами, наприклад, системою управління рестораном або бухгалтерською програмою, SERVIO виступає центральним елементом, акумулюючи всі потоки даних і управляючи всіма процесами.

Основні можливості системи: [31]

1)Номерний фонд: виставлення рахунків гостям, бронювання номерів і інтернету-продажі; резервування, планування заїздів з врахуванням поточного та перспективного завантажень; планування та проведення зустрічей, семінарів, конференцій; план готелю по поверхах; робота з «шахматкою» (зведеною таблицею заселення) за любий проміжок часу.

2)Гості: реєстрація вітчизняних та іноземних громадян; поселення, переселення, коректування, продовження; ведення «чорного» та «білого» (VIP) списків гостей; виселення гостей, виставлення рахунків.

3)Персонал: облік робочого часу; формування завдань покоївкам, розмежування прав доступу; постановка/зняття з ремонту; призначення нових завдань та робочих місць.

4)Документооборот: єдина система розрахунків через фіскальний реєстратор; формування будь-яких звітів за різними показниками; робота по технології внутрішнього кредиту/депозиту.

Модулі системи [31]

1)Базовий - забезпечує виконання ключових завдань щодо поселення та реєстрації гостей, бронювання номерів, ведення обліку побажань гостей, автоматичне формування електронних ключів-карток, пошук очікуваних, проживаючих і від'їжджаючих гостей, реєстрацію повідомлень та інші функції для ефективної роботи порт'є.

2) Продажі – це інструмент для роботи з партнерами, управління курсом валют, перегляду статистики, аналізу основних тарифів та встановлення нових.

3)Бухгалтерія - Servio повністю інтегрована з прикладними бухгалтерськими програмами, такими як 1С:Бухгалтерія, що дозволяє експортувати дані з системи та вести фінансову діяльність відповідно до чинного законодавства.

4) Статистика та звітність – цей модуль дозволяє бути завжди в курсі подій, що відбуваються у готелі.

5) Адміністрування – використовується для керування та контролю готелем.

Система SERVIO забезпечує інтегровану роботу всіх служб готелю для організації комплексного обслуговування, обліку побажань кожного гостя, чітко розмежовуючи функції кожного співробітника за допомогою індивідуального доступу до системи.

Система SERVIO інтегрується з «1С: Підприємство» (або BAS) за допомогою обміну даними.

Інтеграція між SERVIO та 1С/BAS здійснюється через налаштований обмін даними (XML, web-сервіси або регламентні завдання).

SERVIO передає в 1С: продажі та послуги (чеки, замовлення, акти виконаних робіт); рух коштів (готівка, безготівкові операції, платежі); інформацію про проживання гостя / бронювання (для готельних модулів); складські операції (списання, переміщення, надходження); нарахування та використання бонусів/дисконту; дані про закриття зміни (Z-звіти, X-звіти).

Це дозволяє 1С автоматично формувати бухгалтерські проводки і звіти.

1С передає в SERVIO: номенклатуру, ціни, контрагентів, складські залишки та інші довідники.

Обмін працює автоматично або за розкладом, забезпечуючи синхронізацію інформації, мінімізацію ручного введення та узгодженість бухгалтерських і управлінських даних.

Особливістю системи SERVIO є те, що саме бронювання не формує дохід автоматично. Він відображається лише тоді, коли бронювання переходить у фактичне надання послуги (заїзд, виконання робіт або закриття рахунку). Передоплати обліковуються як аванси. Аванс відображається у касових або банківських надходженнях, але не потрапляє до доходів до моменту надання послуги.

У момент реєстрації заїзду гостя або фактичного надання послуги формується дохід у системі SERVIO. Доходи з'являються у відповідних звітах: фінансових, касових, операційних. Під час закриття рахунку гостя (виїзду) система формує остаточний дохід і відносить передоплати в частину доходу.

Досліджуваному підприємству доцільно перейти на сучасну версію програми «1С: MASTER бухгалтерія».

Зокрема, дана платформа має переваги [51]

1) Українська розробка - MASTER – це продукт, створений українською компанією IT-Enterprise, яка базується законодавстві України та практиці ведення обліку.

2) Повна відповідність українському законодавству (програма підтримує всі норми бухгалтерського та податкового обліку в Україні та регулярно оновлюється, залежно від змін у законодавстві).

3) Гнучкість та налаштування (можна створювати необмежену кількість аналітик у плані рахунків, користувач може змінювати типові проводки, налаштовувати облікові операції під свої потреби).

4) Єдина інформаційна база (всі модулі (бухгалтерія, заробітна плата, кадровий облік тощо) працюють на єдиній базі даних. Це забезпечує цілісність даних і усуває потребу в дублюванні інформації чи передачі даних між системами).

5) Модульність (MASTER – це платформа з модульною архітектурою: окрім бухгалтерії, є модулі для зарплати, кадрів, бюджету, галузеві рішення (агро, транспорт тощо)).

6) Формати використання: SaaS та On-Premise (програма доступна як хмарне рішення (MASTER Online), так і як локальний софт, що дає можливість обрати формат залежно від потреб бізнесу).

7) Безперервний та мобільний доступ (завдяки хмарній версії – «доступ 360°» можна працювати з програмою з будь-якого пристрою).

8) Безпека та резервне копіювання (і програмі передбачено багаторівневий захист інформації + резервне копіювання бази).

9) Сильна підтримка та досвід розробника (компанія-розробник має понад 30 років досвіду в IT-виробництві ERP-рішень).

10) Багатооб'єктність (можна вести облік багатьох юридичних осіб у межах однієї системи).

11) Інтеграція з іншими сервісами (MASTER Бухгалтерія має інтеграцію з клієнт-банками, підтримує електронний документообіг, підключення до POS-систем тощо).

12) Можливість переносити дані з інших систем (існують інструменти для перенесення даних із попередніх бухгалтерських програм, що полегшує міграцію).

13) Навчання та підтримка (MASTER надає інструкції, навчальні матеріали, а також підтримку — це спрощує адаптацію співробітників до нової системи).

MASTER:Бухгалтерія - це дуже привабливий варіант для українських компаній, які хочуть мінімізувати залежність від програмного забезпечення з країни-агресора, мати сучасне хмарне рішення, яке добре інтегрується з українськими банками і законодавством.

1С / BAS - залишається потужним, перевіреним рішенням, особливо для бізнесів, які вже мають налаштовані процеси, велике інвестицій у конфігурації або специфічні модулі, і готові підтримувати «традиційну» архітектуру.

Через санкції та інші ризики, багато українських підприємств шукають вітчизняну альтернативу 1С. MASTER - це локальне рішення, яке орієнтується саме під український облік. Це забезпечує зниження ризиків, пов'язаних з адаптацією, правовими змінами та підтримкою. Його модульність і хмарний варіант роблять його гнучким для різних бізнесів.

Перехід на оновлену версію – український аналог «1С» сприятиме автоматизації бізнес-процесів, підвищенню точності обліку та оперативності управлінських рішень.

Висновки до розділу II

У Розділі 2 було розглянуто організаційно-виробничу характеристику Товариства з обмеженою відповідальністю «Туристична фірма «Львів-Супутник»». Найбільший у Львові конференц-готель «Супутник» пропонує широкий спектр можливостей з організації та проведення різноманітних ділових заходів та організації відпочинку та комфортабельного проживання у номерах різних категорій.

Проведене дослідження засвідчило, що конференц-готель «Супутник» є багатофункціональним готельно-ресторанним комплексом із розвиненою інфраструктурою та широким спектром основних і додаткових послуг. Підприємство працює у висококонкурентному середовищі, а його діяльність істотно залежить від зовнішніх чинників: економічної ситуації, рівня туристичного попиту, безпекових умов та сезонності.

Проведено фінансово-економічний аналіз діяльності конференц-готелю «Супутник». Проаналізувавши основні показники фінансового стану конференц-готелю «Супутник» за 2021 - 2024 р., можна зробити висновок, що кризовими у роботі підприємства були 2022 - 2023 рр, а у 2024 р організації вдалося покращити результати своєї господарської діяльності.

При дослідженні специфіки організації бухгалтерського обліку встановлено, що ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» дотримується чинного законодавства, використовує традиційну систему документування господарських операцій та веде облік доходів за рахунками класу 7 відповідно до Плану рахунків. Система обліку є структурованою, проте потребує подальшої цифровізації та автоматизації для підвищення точності оперативних даних і швидкості управлінських рішень.

Удосконалення обліку та оподаткування доходів від операційної діяльності готелю дозволяє не лише забезпечити відповідність чинному законодавству, а й підвищити ефективність управління фінансовими результатами.

РОЗДІЛ 3. Аналіз доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

3.1. Методичні підходи до аналізу доходів від операційної діяльності підприємств

Одним із найважливіших та інформативних інструментів оцінки ефективності функціонування суб'єкта господарювання виступає аналіз доходу, який відображає синергію всіх зусиль підприємства, спрямованих на забезпечення його стабільної та результативної діяльності у перспективі.

Доходи ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» є комплексним економічним явищем, що інтегрує у собі:

- обрану тактику та стратегію розвитку;
- усі напрями діяльності господарюючого суб'єкта;
- вплив факторів минулих, теперішніх і майбутніх періодів.

У структурі комплексного аналізу фінансово-господарської діяльності саме аналіз доходу посідає провідне місце, оскільки дозволяє оцінити рівень досягнення основної цілі підприємства - створення економічної цінності та забезпечення довгострокової життєздатності.

Основні цілі аналізу доходів підприємства полягають у наступному: [20]

- постійний моніторинг виконання планових показників доходів;
- виявлення чинників, які впливають на формування доходів, та оцінка їхнього впливу;
- пошук внутрішніх резервів для підвищення рівня доходів;
- розроблення заходів щодо ефективного використання виявлених резервів.

Метою аналізу доходів від операційної діяльності є надання управлінському персоналу аналітичної інформації, яка необхідна для прийняття адміністрацією ефективних управлінських рішень [17].

У ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» завдання аналізу узгоджені з послідовністю етапів прийняття управлінських рішень стосовно формування та використання доходів операційної діяльності. Ці завдання наведено в табл. 3.1. [42]

Таблиця 3.1.

Завдання аналізу доходу операційної діяльності залежно від етапів прийняття та реалізації управлінських рішень

Етап прийняття та реалізації управлінського рішення	Завдання аналізу
Збір інформації про можливі проблеми	визначення показників-індикаторів, які свідчать про можливі проблеми
Виявлення причин виникнення проблеми	вимірювання впливу чинників на рівень доходів, вивчення рівня, структури та динаміки доходів та його сегментів;
Обґрунтування стратегії вирішення проблеми Розробка варіантів вирішення проблем Вибір оптимального варіанта	вивчення рівня показників-індикаторів, що дозволять оцінити альтернативні варіанти вирішення
Корегування і узгодження рішення	обґрунтування кількісних і якісних параметрів (характеристик), яким повинен відповідати об'єкт управління при виконанні рішення
Реалізація рішення і контроль виконання	вивчення рівня, структури та динаміки доходів і його сегментів; вимір впливу чинників на рівень доходів; оцінка рівня показників, що характеризують ефективність управління доходом

Загальновизнана методика аналізу доходів підприємства складається із проведення горизонтального, вертикального та трендового аналізу. Ці види аналізу дозволяють оцінити динаміку доходів як у абсолютному, так і відносному вираженні, проаналізувати структуру доходів, а також визначити тенденції їх зміни.

На основі цього виділяють основні етапи аналізу доходів у ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»:

- аналіз загального обсягу та структури доходів;

- визначення обсягів і джерел формування валового доходу;
- оцінка змін у рівні валового доходу;
- аналіз дохідності від інших напрямів діяльності;
- кількісне визначення чинників, що впливають на зміну валового доходу;
- оцінка ефективності використання потенціалу підприємства та адекватності рівня сформованих доходів [20].

Логіко-структурну модель аналізу доходів підприємства можна подати у вигляді послідовності аналітичних дій. Кожен елемент цієї моделі виконує конкретну функцію, має визначену послідовність розрахунків і використовує первинну інформацію з чіткою інформаційною адресністю (див. рис. 3.1.). [20]

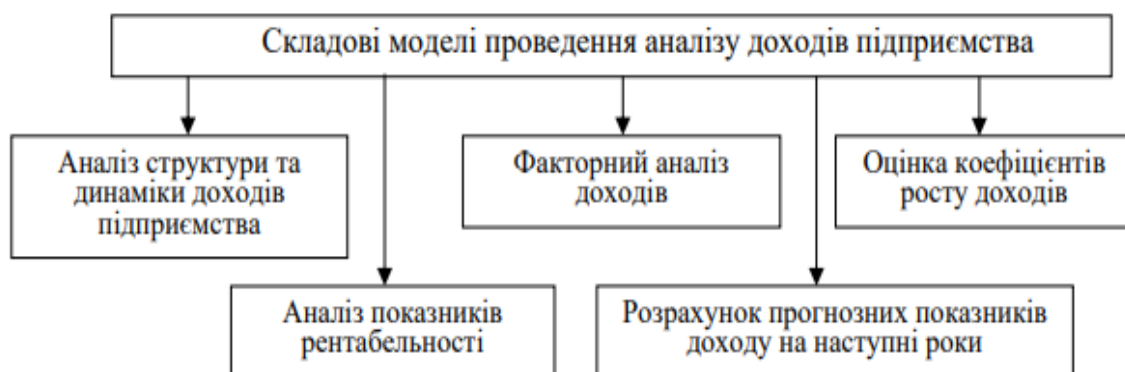

Рис. 3.1. Складові моделі проведення аналізу доходів підприємства

Наведена модель дозволяє: збирати та опрацьовувати дані про доходи; визначати основні види доходів та їх структуру; аналізувати динаміку доходів і темпи їх змін; проводити оцінку впливу факторів (обсяг продажів, ціна, асортимент) на доходи; робити висновки та рекомендації для підвищення рівня доходів.

Таким чином, ця модель дозволяє забезпечити послідовний та структурований підхід до аналізу доходів підприємства, що значно спрощує оцінку ефективності діяльності готельного підприємства та прийняття управлінських рішень.

З урахуванням сучасних підходів до управління витратами, доходами та фінансовими результатами сформовано узагальнену модель аналізу

фінансових результатів діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» (див. рис. 3.2).

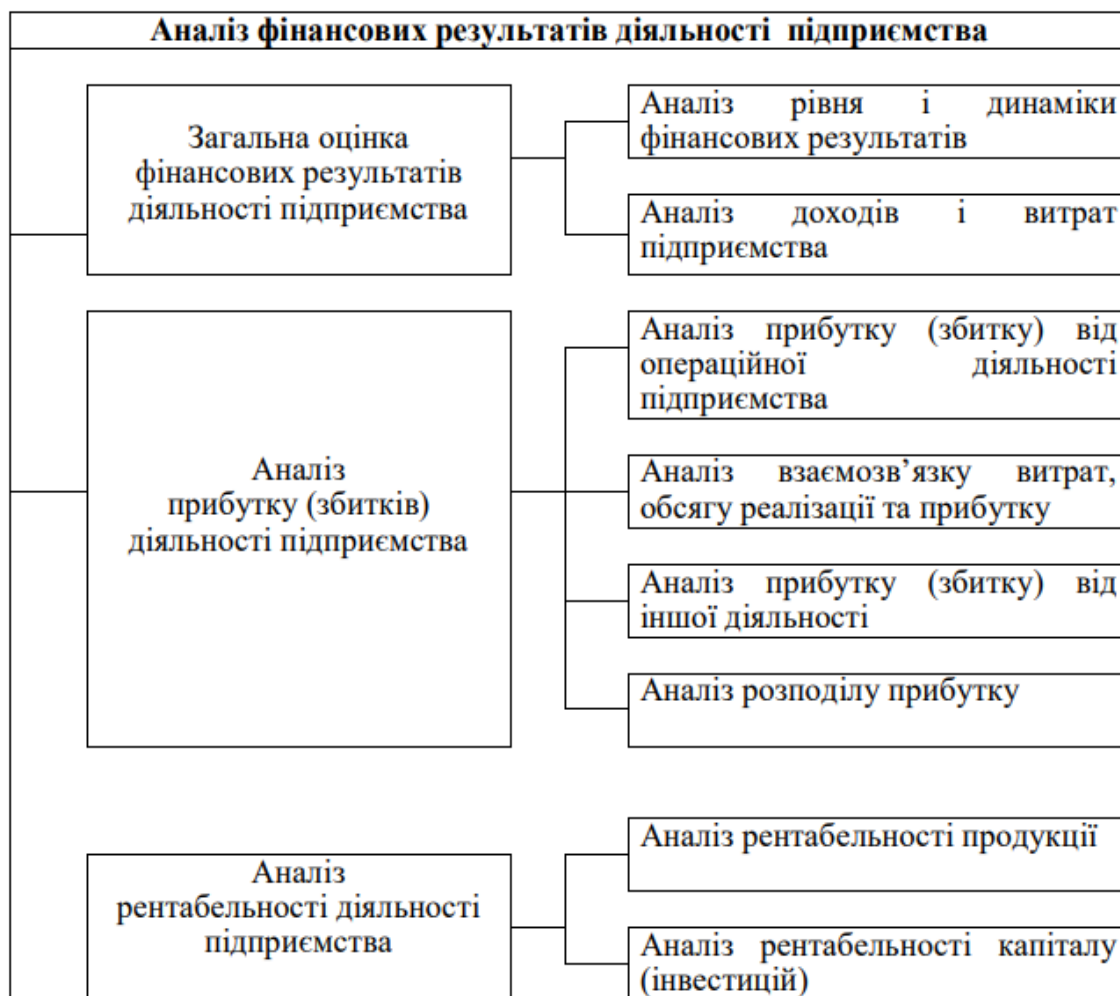

Рис. 3.2. Основні етапи аналізу фінансових результатів[28]

Аналіз фінансових результатів операційної діяльності передбачає дослідження їхньої динаміки, структури та впливу різних факторів на рівень прибутку. В системі управлінського обліку особливе значення має оцінка діяльності центрів витрат, доходів і прибутку. На практиці оцінка центрів витрат проводиться на основі порівняння фактичних показників із плановими(шляхом визначення відхилень).

Аналіз окремих компонентів доходів підприємства має не загальний, а цілком прикладний характер, що дає змогу власникам та акціонерам визначати пріоритетні напрями для посилення ефективності його діяльності. Для інших учасників ринку та потенційних інвесторів такий аналіз доходів від основної

діяльності слугує основою для формування відповідної стратегії дій, спрямованої на зниження фінансових ризиків та можливих втрат, пов'язаних з інвестуванням у це підприємство.

Інформаційну базу аналізу доходів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» наведено в табл. 3.2. [42]

Таблиця 3.2.

Інформаційна база аналізу доходів підприємства

Інформаційне джерело	Форма	Можливості
Публічна фінансова звітність	Ф. № 1 Баланс (Звіт про фінансовий стан)	Оцінка динаміки власного капіталу в розрізі реінвестованого чистого прибутку. Розрахунок середньої вартості відповідних груп активів
	Ф. №2 Звіт про фінансові результати (Звіт про сууаний дохід)	Горизонтальний і вертикальний аналіз доходів. Оцінка ефективності господарювання на основі показників рентабельності та ділової активності.
	Ф. №3 Звіт про рух грошових коштів	Оцінка руху грошових коштів в процесі операційної, інвестиційної, фінансової та інших видів діяльності
Податкова звітність	Декларація про прибуток підприємства	Розрахунок податку на прибуток в податковому обліку

Перед початком аналізу доходів від операційної діяльності перевіряють достовірність даних форми №2 «Звіт про фінансові результати». Важливо з'ясувати, чи правильно розраховані ключові показники прибутковості: прибуток від звичайної діяльності, нерозподілений прибуток (або збиток), а також усі вихідні елементи, що використовуються для їх формування. До них належать: чистий дохід від реалізації товарів, робіт чи послуг, собівартість реалізованої продукції, витрати на збут, адміністративні витрати, а також інші операційні, фінансові та інвестиційні доходи і витрати.

На першому етапі аналізу оцінюють рівень та динаміку доходів від звичайної діяльності, вивчають структуру доходів за звітний період шляхом вертикального аналізу, аналізують зміни окремих складових та їхній вплив на

загальну суму доходів, досліджують темпи зростання доходів у розрізі окремих елементів (горизонтальний аналіз).

У процесі аналітичного дослідження важливо провести оцінку виконання плану щодо доходів, який в умовах ринкової економіки має, переважно, прогностичний, а не директивний характер. Такий план дозволяє врахувати реальні можливості підприємства отримувати прибуток та є інструментом перспективного аналізу. Контроль за його виконанням необхідно здійснювати як до початку, так і в процесі здійснення операційної діяльності, що потребує наявності ефективної системи прогнозування витрат, обсягів реалізації тощо.

При відсутності планових показників, для оцінки рівня доходів формують аналітичну таблицю на основі даних фінансової звітності підприємства, зокрема форми №2 «Звіт про фінансові результати».

Результати аналізу доходів використовують для підрахунку внутрішніх резервів підвищення ефективності діяльності підприємства. При виявленні збитків підприємства за окремими видами діяльності, структурними підрозділами, окремими операціями, окремими видами продукції, оцінюється тенденції їх зміни, а також вивчаються причини для їх усунення у майбутньому.

Проведення економічного аналізу фінансових результатів операційної діяльності підприємства є важливим інструментом управління, бо забезпечує глибоке розуміння фінансового стану, прибутковості та ефективності основної діяльності. Завдяки аналізу можна виявити внутрішні резерви зростання доходів, оптимізувати витрати, оцінити динаміку та структуру прибутку, а також визначити вплив ключових факторів на фінансові результати.

Аналіз дозволяє своєчасно виявляти збиткові напрями діяльності, неефективні підрозділи або нерентабельні продукти, що є підґрунтям для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Він також сприяє підвищенню рентабельності підприємства, впливає на зміцнення його фінансової стійкості та конкурентоспроможності в умовах ринку.

Таким чином, регулярне проведення економічного аналізу фінансових результатів операційної діяльності є необхідною умовою стратегічного розвитку та ефективного функціонування готельного підприємства.

3.2. Оцінка результатів аналізу доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

На прикладі ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» проведемо аналіз формування доходу, використовуючи дані звіту про фінансові результати підприємства. У табл. 3.3. розраховано абсолютний приріст та темпи росту доходів суб'єкта господарювання за 2023-2024 роки, тис. грн

Таблиця 3.3.

Аналіз структури доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична
фірма «Львів-Супутник»»

Показник	2021		2022		2023		2024	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	24712	99,93	34395	97,88	32414	98,74	40464	100
Інші операційні доходи	17	0,07	147	0,42	111	0,34	0	0
Дохід від участі в капіталі	0	0	598	1,7	301	0,92	0	0
Разом	24729	100	35140	100	32826	100	40464	100

На рис. 3.3. наведено структуру доходів від операційної діяльності ТОВ«Туристична фірма «Львів-Супутник»»

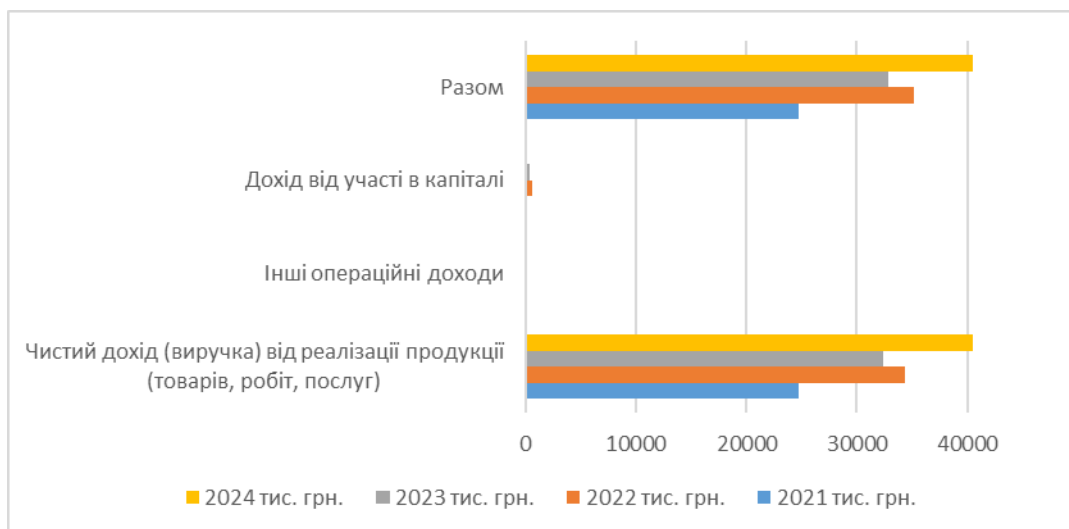

Рис. 3.3. Структура доходів від операційної діяльності

Аналіз структури доходів від операційної діяльності доводить, що основним джерелом формування доходів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» є чистий дохід (виручка) від реалізації послуг, частка якого протягом 2021-2024 рр. становила від 97,9% до 100% у загальному обсязі. Це свідчить про високу залежність підприємства від основної діяльності.

У 2022-2023 рр. спостерігалось незначне збільшення частки інших операційних доходів (до 0,42%) та поява доходу від участі в капіталі (1,7% у 2022 р. і 0,92% у 2023 р.), що свідчить про диверсифікацію джерел надходжень і прагнення підприємства розширити фінансові можливості.

Проте, у 2024 році підприємство отримувало доходи виключно від основної діяльності, а інші види доходів були відсутні. Це може свідчити про згортання інвестиційної та іншої операційної активності або про концентрацію зусиль на основному напрямку діяльності підприємства – наданні готельно-ресторанних послуг.

У цілому структура доходів свідчить, що діяльність ТОВ «Львів-Супутник» має чітко виражену спеціалізацію, а прибутковість підприємства безпосередньо залежить від результатів реалізації основних послуг.

Проведемо аналіз динаміки доходів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» за 2021-2024 роки. Дані занесемо в табл. 3.4.

Таблиця 3.4.

Аналіз динаміки доходів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Показник	Абсолютне відхилення 2022/2021	Відносне, %	Абсолютне відхилення 2023/2022	Відносне, %	Абсолютне відхилення 2024/2023	Відносне, %
Чистий дохід (виручка)	+9 683	+39,2	-1 981	-5,8	+8 050	+24,8
Інші операційні доходи	+130	+764,7	-36	-24,5	-111	-100
Дохід від участі в капіталі	+598	-	-297	-49,7	-301	-100

З даних табл. 3.4. видно, що основним джерелом надходжень підприємства протягом 2021-2024 рр. був чистий дохід від реалізації туристичних послуг, частка якого становила від 97,9% до 100% у загальному обсязі доходів. Це свідчить про чітку спеціалізацію підприємства та його залежність від основної діяльності.

У 2022-2023 рр. спостерігалось незначне розширення джерел доходів за рахунок інших операційних надходжень та доходів від участі в капіталі, однак у 2024 р. вони повністю зникли, що вказує на зосередження діяльності виключно на реалізації послуг.

Загалом динаміка доходів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» характеризується нестабільністю, але у 2024 році відбулося суттєве зростання виручки, що свідчить про поживлення господарської діяльності та зміцнення ринкових позицій підприємства.

На перспективу підприємству варто проаналізувати причини зниження обсягів реалізації (можливо, зменшення попиту, конкуренція, сезонність, зовнішні фактори); розглянути можливість диверсифікації джерел доходів, а також оптимізувати витрати, враховуючи значне падіння виручки у попередні роки.

У базовому 2024 р річні доходи становили: від реалізації - 40 464 000 тис. грн. Продаж ліжко-місць: $1800 \times 12 = 21600$ ліжко-місць. Середня ціна за номер

у 2024 р.: $40\,464\,000 / 21\,600 = 1\,873,33$ грн

За даними I півріччя 2025 р у досліджуваному готелі, у порівнянні з минулим роком зросла ціна на готельний номер в середньому на 230 грн, зріс обсяг продажу готельних номерів 30 ліжко-місць на місяць. Також спостерігається зростання доходу від оренди на 105%.

Розрахуємо нові показники. Нове значення обсягу продаж: $Q = 1800 + 30 = 1830$ ліжко-місць на місяць; Q рік $= 1830 \times 12 = 21960$ ліжко-місць. Нова ціна: $1873,33 + 230 = 2103,33$ грн. Тоді нові доходи становитимуть: від реалізації номерів $21960 \times 2103,33 = 46\,189\,127$ грн

У табл. 3.5. наведено аналіз зміни доходу, враховуючи такі фактори як обсяг реалізації готельних послуг та ціна.

Таблиця 3.5.

Аналіз зміни доходу із врахуванням зміни обсягу реалізації готельних послуг та ціни

Показник	2024 рік	2025 рік (прогноз)	Зміна	Внесок у зміну доходу
Обсяг продажу, ліжко-місць	21 600	21 960	+360	+674 399 грн
Середня ціна за номер, грн	1 873,33	2 103,33	+230	+968 000 грн
Дохід від реалізації, грн	40 464 000	46 189 127	+5 725 127	-
Загальне зростання доходу, %	-	-	+14,1%	-

Проведемо факторний аналіз зміни доходу:

1) Вплив обсягу продажу

$$(21960 - 21600) \times 2103,33 = 360 \times 2103,33 = 757199 \text{ грн}$$

2) Вплив ціни

$$(2103,33 - 1873,33) \times 21600 = 230 \times 21600 = 4968000 \text{ грн}$$

3) Загальна зміна доходу:

$$\Delta \text{Дохід} = 4968000 + 757199 = 5725199 \text{ грн}$$

Вплив даних факторів зведемо у табл. 3.6 на зобразимо графічно на рис. 3.4.-3.5

Таблиця 3.6.

Факторний вплив на аналізу доходи від операційної діяльності ТОВ
«Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Фактор	Вплив на дохід, грн	Частка у прирості, %
Продаж номерів	+674 399	11,9
Зростання ціни	+4 968 000	88,1
Зростання оренди	0	0
Разом приріст	+5 642 399	100

Таким чином, за умови зростання кількості проданих ліжко-місць лише на 30 од., ціни на 230 грн загальний дохід підприємства зросте приблизно на 14,1% .

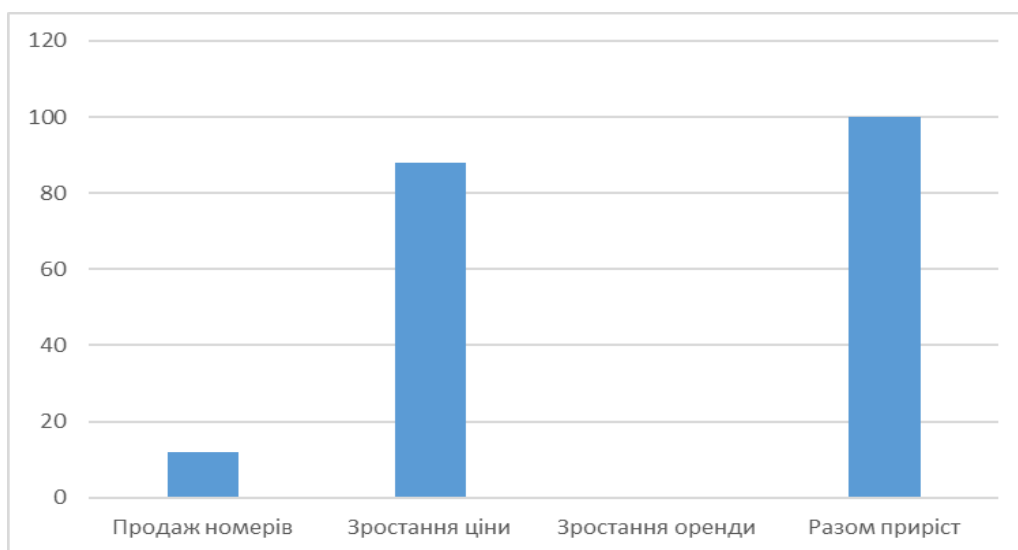

Рис. 3.4. Вплив факторів: продаж номерів, зростання ціни, зростання оренди на дохід

Це свідчить про високу чутливість доходів підприємства до змін обсягів реалізації та цінової політики, а також підтверджує доцільність застосування активних заходів стимулювання попиту й оптимізації тарифів. Отримані результати можуть бути використані при формуванні стратегії управління

доходами з метою підвищення ефективності операційної діяльності.

Рис. 3.5. Частка факторів: продаж номерів, зростання ціни, зростання оренди у прирості доходу підприємства

Як вбачається з проведених досліджень позитивні зміни в обсязі продажу та ціні готельних номерів прямо впливають на зростання доходів, прибутку і фінансової стабільності ТОВ Туристична фірма «Львів-Супутник». Це дає змогу підприємству не лише покращити свої операційні показники, але й забезпечити довгостроковий розвиток та посилити позиції на туристичному ринку.

3.3. Напрями оптимізації доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Основні напрями оптимізації діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» повинні бути спрямовані на збільшення доходів, ефективніше використання ресурсів та підвищення рентабельності.

У діяльності конференц-готелю «Супутник» доцільно впровадити оптимізацію цінової політики:

- динамічне ціноутворення - коригування цін залежно від: попиту (сезон, події у Львові), завантаженості готелю, дня тижня;

- гнучкі тарифні пакети: «раннє бронювання» зі знижкою; «довше проживання - нижча ціна»; пакетні пропозиції (проживання + сніданок/екскурсія);

- цільові знижки: для туроператорів, турагентів, постійних та корпоративних гостей.

Іншим напрямом оптимізації доходів є підвищення рівня завантаженості номерного фонду через:

- роботу з ОТА (Booking.com, Airbnb, Expedia) - розширення присутності;

- SEO/таргетинг/Google Ads - просування власного сайту;

- партнерство з компаніями для розміщення співробітників у відрядженнях;

- організація подій (конференції, семінари, весілля) для залучення гостей.

Розширення спектру додаткових послуг також дозволить підвищити операційні доходи у конференц-готелі «Супутник». Наприклад, для підвищення якості організації ділових заходів та збільшення дохідності доцільно впровадити конференц-пакети різного цінового ряду.

Конференц-пакет - це сформований комплекс послуг для організації конференцій. Залежно від виду заходу та місця проведення він може включати різну сукупність послуг. Наприклад, проживання в готелі, оренда конференц-залу, Інтернет, канцелярське приладдя, звукове, світлове та відеообладнання, послуги перекладачів, організація фуршетів, обідів, каво-перерв тощо.

Конференц-пакет спрощує розрахунок бюджету усього заходу. Оскільки в ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник» є декілька конференц-залів, то ціна пакетів може відрізнятися, залежно від площі приміщень та класності.

Приклад конференц-пакетів, які можна впровадити у готелі «Супутник» наведено в табл. 3.7.

Таблиця 3.7.

Зразки конференц-пакетів

Тип пакету	Склад пакету
Конференц-пакет «Стандарт»	Інтернет Wi-Fi, оренда залу, ручка, блокнот, пляшка води, екран, фліп-чарт, таблички-показчики, проектор, кава-брейк «ранковий», кава-брейк «звичайний», комплексний обід.
Конференц-пакет «Бізнес»	Інтернет Wi-Fi, провідний Інтернет оренда залу, екран, ручка, блокнот, пляшка води. фліп-чарт, проектор, , користування ноутбуком, таблички-показчики, кава-брейк «ранковий», кава-брейк «звичайна», обід , вечерея.
Ексклюзивна пропозиція	Конференц-пакет з проживанням у номерах категорії «Стандарт», двомісне розміщення, включено сніданок «шведський стіл».

Іншим варіантом збільшення доходів від операційної діяльності в досліджуваному готелі може стати підвищення середнього чека за рахунок додаткових платних послуг. Приклад диверсифікації додаткових готельних послуг в ТОВ Туристична фірма «Львів-Супутник» наведено в табл. 3.8

Таблиця 3.8.

Варіанти підвищення середнього чека

Послуга	Можливість
Ресторан/кафе	Розширення меню, доставка в номер
Трансфер	До вокзалу, аеропорту, екскурсії
СПА/сауна/фітнес	Власна зона або партнерські пакети
Продаж турів через ресепшн	Екскурсії Львовом, Карпатами
Оренда залів	Для бізнесу, свят, презентацій

Цифровізація та автоматизація бізнес-процесів служить інноваційним напрямом, який дозволяє значно підвищити операційні доходи готелю. Це можна впровадити через:

- застосування PMS-систем (Property Management System) - для автоматизації бронювань, розрахунків, статистики;
- онлайн-чекін та виїзд;
- власний мобільний додаток або персоналізоване бронювання через сайт;
- використання CRM-системи для роботи з постійними гостями та програмами лояльності.

Досягти оптимізації витрат у конференц-готелі «Супутник» можна без втрати якості через впровадження еко-ініціатив і організаційні інновації:

- енергоефективність (LED освітлення, карти доступу для вимкнення електроенергії в номері);
- контроль витрат на пральню, прибирання (аутсорс або автоматизація);
- оптимізація штату через багатофункціональність працівників в низький сезон.

Важливим напрямом, який дозволить підвищити дохідність конференц-готелю «Супутник» є розвиток бренду та репутації. Для цього можна організувати: збір і обробку відгуків гостей (на сайтах, Google, Booking); роботу над підвищенням оцінок та рейтингів; впровадження системи лояльності.

Важливим аспектом для будь якого підприємства є проведення аналізу ринку та конкурентів для того, щоб постійно орієнтуватися на ціни конкурентів та адаптувати пропозиції готельного продукту для оптимізації операційних доходів.

Сучасні тренди маркетингу для оптимізації доходу ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» включають маркетинг досвіду споживача, голосовий пошук, чат-боти, використання ШІ, інфлюенсер-маркетинг, створений користувачами вміст, персоналізацію маркетингу, розширену реальність, відеомаркетинг та ремаркетинг. Схематично ці тренди представлені на рис. 3.6. [9].

Рис. 3.6. Сучасні тренди маркетингу для оптимізації доходу готельного бізнесу [9]

Оскільки структурним підрозділом у конференц-готелі «Супутник» є ресторан, то важливо впроваджувати заходи для підвищення ефективності його роботи. Для підвищення дохідності і рентабельності потрібно систематично вивчати попит на кулінарну продукцію, виготовляти продукцію високої якості, підвищувати рівень сервісу та культуру обслуговування.

Іншим джерелом збільшення операційних доходів служить зниження собівартості продукції. Економія матеріальних витрат у закладі ресторанного господарства здійснюється за напрямками:

- раціональне використання палива, матеріалів, електроенергії;
- зниження фондомісткості продукції;
- покращення використання обладнання;
- комплексне використання сировини та відходів.

Висновки до розділу III

У Розділі 3 було розглянуто методичні підходи до аналізу доходів від операційної діяльності готельного підприємства, проведено оцінку результатів аналізу доходів від операційної діяльності та запропоновано напрями оптимізації доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»».

Проведений аналіз динаміки доходів свідчить про нестабільність у 2021-2023 роках: спостерігалось як зростання, так і падіння виручки, пов'язане з коливаннями попиту, сезонністю та іншими зовнішніми факторами. Проте у 2024 році зафіксовано суттєве зростання доходів, що свідчить про поживлення діяльності та зміцнення ринкових позицій підприємства.

Факторний аналіз зміни доходів у 2025 році показав, що приріст доходів зумовлюється за рахунок збільшення обсягів продажу готельних послуг, підвищенням цін та зростання доходів від оренди. Загальний дохід підприємства за це період зріс на 18%, що підтверджує наявність потенціалу для подальшого розвитку та ефективність управлінських рішень .

Таким чином, проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» ефективно управляє основною діяльністю, проте для підвищення стабільності доходів підприємству доцільно розглянути можливість диверсифікації готельних послуг, оптимізації витрат та удосконалення системи планування і прогнозування. Регулярний економічний аналіз доходів є ключовим інструментом управління для досліджуваного готельного підприємства.

Для конференц-готелю «Супутник» оптимізація доходів - це не лише про підвищення цін, а комплексне покращення сервісу, збільшення продажів, ефективне управління ресурсами та цифровізація. Усі ці напрями разом формують системну стратегію прибутковості та конкурентоспроможності на ринку готельно-ресторанних послуг м.Львова.

ВИСНОВКИ

ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» як і весь готельно-ресторанний бізнес наразі переживає непрості часи. Вживати і при цьому отримувати прибутки в складних умовах військового стану при проблемах в енергетичній сфері, величезному безробітті, зниженні доходів населення, при ризиках та невизначеностях, зумовлює необхідність адаптовуватися до реалій, визначати нетипові формати здійснення підприємницької діяльності, розробляти нові механізми взаємодії зі споживачами, частіше застосовувати інноваційні технології, при цьому бути справжніми громадянами та продовжувати допомагати ЗСУ і займатися волонтерством.

При написанні магістерської роботи на тему «Організація обліку та аналіз доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»» було зроблено наступні висновки:

1) Визначено економічну сутність доходів від операційної діяльності та наведено їх характеристику. Поняття «дохід» є широко вживаним у економічній та обліковій практиці, проте має багатозначний характер і використовується в різних контекстах. Згідно з п. 5 НП(С)БО 15 «Дохід» (Міністерство фінансів України, 1999), дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу, за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена. Доходи від операційної діяльності включають: виручку від реалізації товарів (послуг) - це основне джерело доходу підприємства.

2) Проведено економіко-правовий аналіз нормативної бази з обліку і оподаткування доходів від операційної діяльності. Методологічною основою для обліку доходів виступають національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (НП(С)БО), зокрема: НП(С)БО 15 «Дохід»; НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»; Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 «Дохід від договорів з клієнтами» (IFRS 15).

3) Досліджено організаційно-виробничу характеристику Товариства з обмеженою відповідальністю «Туристична фірма «Львів-Супутник»». Конференц-готель «Супутник» – пропонує для споживачів широкий вибір можливостей з організації та проведення презентацій, бенкетів, святкових подій, бізнес-семінарів, «круглих столів», конференцій, малих і великих ділових зустрічей, тренінгів, вечорів відпочинку та комфортне проживання у номерах різних категорій. Готельно-ресторанний комплекс спеціалізується на обслуговуванні різного контингенту туристів, проте основним сегментом споживачів є ділові туристи. Готельне підприємство має розвинену матеріальну базу та надає асортимент послуг, який відповідає заявленій категорії – чотири зірки.

4) Проаналізовано фінансово-економічну діяльність конференц-готелю «Супутник» та встановлено, що на підприємстві проходить поступове зростання доходів в 2024 рр. Важким у фінансово-економічному плані для конференц-готелю «Супутник» виявився період 2022 -2023 р.р. Війна негативно вплинула на діяльність підприємства. Вона посилила ризики доступу до харчових продуктів, спричинила економічну та політичну нестабільність, зростання обсягу заборгованості, знизила рівень продовольчої безпеки, призвела до значного скорочення кількості гостей, спричинивши зменшення грошових надходжень.

5) Досліджено практичні аспекти ведення обліку та оподаткування доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»». Облік доходів від операційної діяльності у досліджуваному підприємстві здійснюється відповідно до вимог НП(С)БО 15 «Дохід» та НП(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати», а також норм Податкового кодексу України. Практика обліку доходів відповідає чинним нормативам бухгалтерського та податкового обліку.

6) Сформовано пріоритетні напрями удосконалення обліку та оподаткування доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»». Зокрема: уніфікувати підходи до визначення доходів у

податковому та бухгалтерському обліку; використовувати окремі аналітичні рахунки для обліку податкових коригувань; контролювати правильність застосування ставок ПДВ до різних видів послуг; розробити внутрішній регламент з оподаткування акцій, знижок та спеціальних пропозицій.

7) Проведено аналіз доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»». Мета аналізу доходів від операційної діяльності полягає в наданні управлінському персоналу аналітичної інформації, необхідної для прийняття ефективних управлінських рішень. Аналіз структури доходів від операційної діяльності показує, що основним джерелом формування доходів ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» є чистий дохід (виручка) від реалізації послуг, частка якого протягом 2021-2024 рр. становила від 97,9% до 100% у загальному обсязі. Це свідчить про високу залежність підприємства від основної діяльності.

8) Розроблено рекомендації щодо оптимізації доходів від операційної діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»». Основні напрями оптимізації діяльності ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»» мають бути спрямовані на збільшення доходів, підвищення ефективності використання ресурсів та покращення рентабельності. Запровадження динамічного ціноутворення, гнучких тарифів, розвиток онлайн-продажів і розширення додаткових послуг дозволить збільшити завантаженість номерного фонду та середній чек. Використання сучасних цифрових технологій і еко-ініціатив сприятиме зниженню витрат та підвищенню якості обслуговування, що в цілому забезпечить зростання конкурентоспроможності та прибутковості підприємства.

Основними рекомендаціями для підвищення доходу конференц-готелю «Супутник» є впровадження різного роду інноваційних рішень та напрямів роботи, які позитивно вплинуть на якість готельно-ресторанних послуг, збільшать потік гостей та піднімуть імідж досліджуваного підприємства, а саме:

- впровадження технологій для підвищення рівня комфорту у готелі;

- освоєння нової техніки та технологій;
- розвиток прогресивних форм організації виробництва;
- постійне підвищення рівня кваліфікації персоналу всіх категорій відповідно до сучасних вимог галузі;
- вдосконалення соціального розвитку підприємства як однієї зі складових інноваційного потенціалу;
- стимулювання творчих працівників;
- підвищення рівня планування, організації й контролю інноваційних процесів в організації;
- впровадження сучасних засобів та методів прийняття управлінських рішень;
- удосконалення процесу управління якістю та інноваційною діяльністю підприємства, загалом;
- розширення асортименту додаткових послуг ресторанного комплексу з врахування різного контингенту туристів;
- періодичне проведення оцінки факторів, які стимулюють персонал до надання високоякісних послуг;
- заохочення зусиль персоналу за досягнення та якісну роботу;
- впровадження техніки та інноваційних розробок в галузі ресторанного господарства;
- підвищення якості приготовлених страв, зміна оформлення;
- розробка цікавого, нестандартного меню;
- впровадження ряд маркетингових стратегій та покращення методи просування готельного продукту.

Отже, для конференц-готелю «Супутник» важливим напрямом роботи є удосконалення системи управління засобом розміщення. Його розвиток повинен здійснюватися шляхом розробки та впровадження інновацій – головним чинником підвищення доходу від операційно діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 25.10.2025).
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 25.10.2025).
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 25.10.2025).
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 25.10.2025).
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 25.10.2025).
6. Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 «Дохід від договорів з клієнтами» (IFRS 15): затв. наказом Міністерства фінансів України від 29 травня 2014 року № 657. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS-15_ukr_2016.pdf (дата звернення: 25.10.2025).
7. Балченко З. А. Бухгалтерський облік в туризмі і готелях України / З.А. Балченко. : навч. посіб. - К. : КУТЕП, 2006. - 232 с.
8. Брік С. В. Готельний бізнес: особливості фінансового обліку та внутрішнього контролю доходів та витрат / С. В. Брік // Вісник НТУ «ХПІ». - 2018. - № 15 (1291). - С. 49-52.

9. Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін: Збірник наукових праць VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції. (30 жовтня 2025 р., м. Полтава) / Полтавський державний аграрний університет. Полтава: ПДАУ, 2025. Т. 1. 1074 с.
10. Бухгалтерський облік: практикум / О.С. Лемішовська. – Львів: Видавець Марченко Т.В., 2023. – 134 с.
11. Бухгалтерський облік : навч. посібник / Т.В. Давидюк, О.В. Манойленко, Т.І. Ломаченко, А.В. Резніченко. - Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. - 392 с.
12. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. - Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. - 388 с. —(Серія «На допомогу студенту УДФСУ», т. 94).
13. Бухгалтерський облік II : навч. посібник / А. П. Косяк, А. В. Зубенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. - Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. - 326 с.
14. Волкова Н. А., Гайдаєнко О. М., Семенова К. Д., Подвальна Н. Е., Чернишова Л. В. Економічний аналіз суб'єктів господарювання: Навч. посібник. – 2-е вид., перероб. і доп. Одеса: ОНЕУ. 2022. 217 с.
15. Гевлич Л. Л. Аудит та бухгалтерська експертиза: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 164 с.
16. Герасимова Н. С. Методика обліку доходів та витрат готельного підприємства за сегментами / Н. С. Герасимова // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. - 2014. - Вип. 2/6. Т. 19. - С. 28-30.
17. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко М.І. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2021. 260 с.
18. Домбик О. М. Внутрішній контроль результатів діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу / О. М. Домбик // Торгівля, комерція, підприємництво : зб. наук. праць / [редакц. кол. : В. В. Апопій, П. О. Куцик, В. О. Шевчук та ін.]. - Львів : Львівська комерційна академія, 2014. - Вип. 17. - С. 101-104.

19. Економіка готельно-ресторанного бізнесу. Навчальний посібник / Басюк Т.П., Керанчук Т.Л.-К.:НУХТ, 2018.-360 с.
20. Економічний аналіз (практикум): навчальний посібник: 2-ге вид. виправлене і доповнене / О.П. Антонюк, Т.М. Ступницька, Н.М. Купріна, І.Є. Подгорна. – Львів: «Магнолія 2006», 2024. – 326 с.
21. Загородній А. Г. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності : навч. посіб. / А. Г. Загородній, І. Й. Яремко, Л. М. Пилипенко, А. С. Мороз. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 320 с.
22. Клим Н. М. Бухгалтерський облік: підручник / Н. М. Клим. - 2-е вид., переробл. і доповн. - Львів : «Галицька видавнича спілка», 2021. – 428 с.
23. Облік у галузях економіки : підручник / П.М. Гарасим, Н.М. Клим, У.П. Новак, М.В. Падюка. – Львів : СПОЛОМ, 2024. - 361 с.
24. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва: навчальний посібник за заг. ред. Р. Л. Хом'яка.- Львів: «Магнолія 2006», 2024. – 254 с.
25. Мелень О. В. Організація бухгалтерського обліку готельно-ресторанного бізнесу: теоретичні аспекти / О. В. Мелень // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. - 2017. - Випуск 6 (11). - С. 353-357
26. Новак Н.Г. Особливості обліку у готельно-ресторанному бізнесі / Н.Г. Новак, І.О. Башинська // Економіка, фінанси, право. - 2018. - № 6. - С.
27. Паршин Ю.І., Паршина О.А. Основи економічного аналізу: навчальний посібник. Дніпро: «ФОП Дробязко С.І.», 2020. 180 с.
28. Фінанси : підручник / за ред. О. Я. Стойка. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир : Поліський університет, 2024. 317 с.
29. Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 402 с.
30. Фоміна О. В., Король С. Я., Шаповалова А. П. та ін. Бухгалтерський облік: підручник. - Київ: ДТЕУ, 2024. - 224 с.
31. Автоматизація готелів – SERVIO URL: <https://expertsolution.com.ua>
32. Бухгалтерський облік. URL: <https://mof.gov.ua/uk/accounting>

33. Готель Супутник. URL: <http://suputnyk.com.ua>
34. Готель Супутник. URL: <https://hotels24.ua>
35. Готель Супутник. URL: <https://suputnyk-hotel.virtual.ua>
36. Готель Супутник. URL: <https://www.dlab.com.ua>
37. Готель Супутник. URL: <https://www.lvivconvention.com.ua/location/suputnik/>
38. Готель Супутник. URL: <https://www.booking.com/hotel>
39. Income | Economics // Encyclopaedia Britannica. URL: <https://salo.li/Da59444>
40. Income – Finance Dictionary | Glossariz. (2025). URL: <https://salo.li/eEdC4A0>
41. Економічний аналіз. URL: <https://salo.li/c7221E8>
42. Економічна сутність доходів та їх класифікація: проблеми і шляхи вирішення. URL: <https://salo.li/872923D>
43. Класифікація доходів і витрат за видами діяльності. URL: <https://salo.li/8B6986E>
44. Облік доходів підприємства. URL: <https://salo.li/83366f5>
45. Облікові підходи щодо визначення категорії «доходи». URL: <https://salo.li/412929e>
46. Організація обліку доходів. URL: <https://salo.li/fd8f0ca>
47. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. URL: <https://salo.li/c9ccC16>
48. Проблеми визнання і відображення в обліку доходів підприємства. URL: <https://salo.li/9d3d962>
49. План рахунків бухгалтерського обліку. URL: <https://salo.li/d485C39>
50. Тлумачення економічної сутності категорії «дохід». URL: <https://salo.li/7d8805B>
51. MASTER бухгалтерія - Український аналог 1С
52. Хікс Дж. Р. Вартість і капітал. URL: <https://salo.li/7cFE9B6>

ДОДАТКИ

Нормативно-правові акти, що регулюють питання обліку доходів від операційної діяльності

№ з/п	Нормативно-правове джерело	Зміст
1.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 року № 996-XIV	Цей закон встановлює правові основи регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах, зокрема обліку прибутку, отриманого від операційної діяльності.
2.	Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджено Наказом Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013 р.	Встановлює цілі, структуру та принципи складання фінансової звітності, а також вимоги щодо визнання та розкриття її складових, зокрема інформації про операційний прибуток.
3.	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1591	Подано перелік синтетичних рахунків, на яких ведеться облік доходів, витрат і фінансових результатів.
4.	Інструкція «Про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» затверджено Наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р.	Визначає призначення та порядок ведення бухгалтерських рахунків для узагальнення за методом подвійного запису даних про стан і рух активів, капіталу, зобов'язань, а також про господарські та фінансові операції підприємств, організацій та інших юридичних осіб (за винятком банків і бюджетних установ), незалежно від форми власності, організаційно-правового статусу, виду діяльності та наявності окремих балансів у філіях.

Продовження таблиці

№ з/п	Нормативно-правове джерело	Зміст
5.	Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 «Дохід» затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 №290	Положення встановлює методологічні принципи формування інформації про доходи підприємства в бухгалтерському обліку та її відображення у фінансовій звітності, а також містить класифікацію доходів і визначає умови їх визнання.
6.	Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 6 «Виправлення помилок та зміни у фінансових звітах» затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 28.05.1999 № 137	Дане положення встановлює процедуру виправлення помилок, а також порядок внесення та розкриття інших змін у фінансовій звітності.
7.	Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI	Визначає порядок відображення в бухгалтерському обліку податку на додану вартість, акцизного податку та інших податків і обов'язкових платежів при формуванні прибутку від операційної діяльності.
8.	Порядок подання фінансової звітності, затверджений постановою КМУ №419 від 28.02.2000 року	Установлює порядок, основні вимоги та терміни подання фінансової звітності юридичними особами незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності.
9.	МСФЗ (IFRS) 15 «Дохід від договорів з клієнтами»	Забезпечує єдиний, прозорий та послідовний підхід до визнання доходу в фінансовій звітності. Стандарт спрямований на те, щоб відобразити економічну сутність операцій між підприємством і клієнтами, визначити момент передачі контролю над товарами або послугами та встановлювати правила оцінки доходу.

Додаток В

Готель «Супутник»: детальна інформація про заклад та послуги			
Дата відкриття		1989 р	
Кількість номерів		202	
Адреса готелю (анг.)		str. Knyagyni Olgy, 116	
Учасник проекту з		2011-12-05 00:00:00	
Відстань до площі Ринок		2908 м	
Відстань до залізничного вокзалу		2330 м	
Камера схову	+	Кондиціонер у номерах	+
Балкон	+	Сейф	+
Душова	+	Ванна кімната	+
Банні приналежності	+	Фен	+
Міні-бар	+	Телефон	+
Інтернет	+	Wi-Fi	+
Супутникове/кабельне телебачення	+	Room-service цілодобово	+
Сніданок (включений)	+	Щоденне прибирання номерів	+
Бар	+	Ресторан	+
Банкомат	+	Конференц-зал	+
Послуги пральні	+	Ліфт	+
Свіжі газети, преса	+	Банкетний зал	+
Сімейні номери	+	Автостоянка (платна)	+
Номери для неповносправних	+	Номери для некурящих	+
Спортзал (тренажерний зал)	+	Сауна	+
		Жива музика	+

Рис. 2.1. Основні характеристики ТОВ «Туристична фірма «Львів-Супутник»»

Характеристика ресторанного комплексу при конференц-готелі «Супутник»

Назва залу	Характеристика
Центральний зал	Вміщає 350 гостей. Ідеально підходить для великих банкетів та прийомів. Використовуйте його на весіллях, днях народження, сімейних святах, корпоративних вечірках
	
Зал «Галичина»	Розрахований на 150 осіб. Унікальний інтер'єр та концепція дизайну розповідає містичну історію Львова. Тут панує затишна атмосфера старовини.
	
Банкетний зал	Дозволяє розмістити 60 осіб. Елегантний, вишуканий інтер'єр, продуманий до дрібниць, підкорює бездоганним почуттям стилю.
	

Продовження таблиці

Назва залу	Характеристика
VIP зал	Вміщає 30 осіб. Його інтер'єр додає затишку та романтики, найкраще підійде для святкувань у невеличкому колі друзів чи рідних.
	
VIP бар	VIP-бар конференц-готелю «Супутник» вітає гостей вдень і вночі. Комфортна лаунж-зона та високий рівень обслуговування допоможуть вам розслабитися після напруженого дня. У VIP-барі також пропонується широкий вибір напоїв, ресторанне меню та бездротовий доступ до Інтернету.
	

Приміщення для організації конференц-сервісу

Назва	Характеристика
ВЕЛИКИЙ КОНФЕРЕНЦ-ЗАЛ	<p>Він розрахований на 350 осіб. Зал обладнаний за європейськими стандартами, має сучасне обладнання, кабінку синхронного перекладу та вбудований проектор Mitsubishi w17200 (5500 лм HD).</p> <p>** Вартість оренди залу становить 15 000 грн на добу.</p> <p>** Зал не здається погодинно.</p>
	
ЗАЛ №2	<p>Конференц-зал на 40 осіб - клас зі столами: 40 осіб - П-подібний; 80 осіб - без столів.</p> <p>Вартість оренди залу - 6 000 грн./день**.</p> <p>*Знижки на оренду конференц залу надаються при повному комплексному обслуговуванні.</p> <p>** - погодинно зал в оренду не здається.</p>
	

Продовження таблиці

ЗАЛ №3	<p>Конференц-зал розрахований на 65 осіб: 50 осіб: П-подібна форма; 120 осіб: без столів. Вартість оренди залу - 8 000 грн./день**. *Знижки на оренду конференц залу надаються при повному комплексному обслуговуванні. ** - погодинно зал в оренду не здається.</p>
	
ЗАЛ №4	<p>Конференц-зал на 60 осіб (з класними столами): 40 осіб - П-подібна форма; 100 осіб - без столів Вартість оренди залу - 7 000грн./день**. *Знижки на оренду конференц залу надаються при повному комплексному обслуговуванні. ** - погодинно зал в оренду не здається.</p>
	
ЗАЛ №6	<p>Конференц-зал розрахований на 12 осіб і має тільки круглі столи. Вартість оренди залу - 5 500 грн./день**. *Знижки на оренду конференц залу надаються при повному комплексному обслуговуванні. ** - погодинно зал в оренду не здається.</p>
	

